

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 46(764) XXI METAI. (15 ct.) MONTREAL, 1961 m. LAPKRIČIO-NOVEMBER 22 d. Postage paid at Montreal.

Susirūpinimas Skandinavijoje

SOVIETIJOS AGRESIJA IŠPLEČIAMA Į SKANDINAVIJOS KRASTUS. NAUJOS SOVIETŲ KOMBINACIJOS DĖL BERLYNO. JAV TVIRČIAU IR RYZTINIAU NUSISTATO.

Dominikonų respublika grįžta į demokratinę santvarką. Kongas tebėra nesantaikos būsenoje. Albanijoje išimties stovis. Berlynas dar stipriau atsiveria nuo Vakarų.

ERAMUMAS ir įtampa, kuri dabar viešpatuoja visame žemės paviršiuje, tai vienur, tai kitur sprogdama į stambesnę židinių, nieko gera nežada. Ši įtampa ir nerimas, kurį kelia kraštutiniams, iš vienos pusės sovietinė diktatūra, iš kitos nacionalistiniai nesaikingumai, rodo, kad

VISA TAI TURI PRASIVERTI KUO NORS DEDESNIU IR STIPRESNIU,

kas duotų tūlam laikui atostogų ar stambesnę jėgų persitvarkymą ir kokį nors kieno nors do minavimą.

KRASTUTINUMAI žlugdo visas gerąsias žmonijos pastangas. Kolektivizmui, kuris reiškiasi nuo seniausių laikų, ateinančių iš 2000 metų praeities, kliudo diktatūros tironija ir nesiskaitymas su žmogaus asmenybe ir jo valia, o demokratai kliudo neprotingos kapitalizmo nenoras skaitytis su realybe, kuri

REIKALAUJA VISŲ ŽMONIŲ LYGYBĖS SIEKIMO.

Pagrindiniu varikliu tačiau dabar yra užsimojęs bolševizmas, kurio diktatūra negali išsilaikyti be nuolatinio kėlinio nerimo ir dirbtinio skelbimo sau pavojaus, kai faktiniai pavojai yra demokratija, neturinti visiškai rimtų ir nuosirdžių gynėjų. Šaltasis karas ir yra esamos įtampos rezultatas, kuris tačiau amžinai negali nusitęsti ir turės kuo nors rimtesniu užsibaigti.

MASKVA aiškiai didina įtampą. Jos agresija, dabar nukreipta į Skandinavijos kraštus, yra naujas rimtas įtampos židinys, sukėlęs tuose kraštuose didesnę susirūpinimą. Natūralu, nes jau yra Pabaltijo valstybių vavyzdys.

SUOMIJOS prezidentas, gaus Maskvos grąsinimų raštą, kuris buvo aptartas užsienių reikalų ministerių, dabar

VYKSTA PAS CHRUŠČIO VĄ TARTIS.

Šis susirūpinimas nesiriboja vien Suomija, kuri yra pirmasis Maskvos taikinytis, — pa vojus gresia visai Skandinavijai.

NORVEGIJOS užsienių reikalų ministeris taip pat vyksta į Maskvą. Kuo pasibaigs šis pavojingas „piligrimas“, netrukus išgirsime. Dabar mums įdomus klausimas,

KAIP Į NAUJUS MASKVOS AGRESIJOS KESLUS REAGUOS VAKARŲ VALSTYBĖS?

Vieną jau gerą reiškinį reikia konstatuoti, kad Vašingtonas jau pareiškė tvirtesnę ir ryškesnę nusistatymą: Vietnamui pažadėjo viešą paramą. J. A. V. taip pat ryžtingai pasielgė pasiūsdama paramą Jodo nikos respublikai. Bet dėl Skandinavijos... tykla!

DOMINIKOS respublikos prezidentas Balager, remdamasis JAV karo laivų kaimynystę, uždėjo drąsos pareikšti, kad Dominikoje tironija daugiau nepasireikš. Truillo, nužudytojo tirono broliui, norėjęs įsijungti į nužudytojo sostą, pavartyti šalį.

DOMINIKOS respublikos prezidentas Balager, remdamasis JAV karo laivų kaimynystę, uždėjo drąsos pareikšti, kad Dominikoje tironija daugiau nepasireikš. Truillo, nužudytojo tirono broliui, norėjęs įsijungti į nužudytojo sostą, pavartyti šalį.

DOMINIKOS respublikos prezidentas Balager, remdamasis JAV karo laivų kaimynystę, uždėjo drąsos pareikšti, kad Dominikoje tironija daugiau nepasireikš. Truillo, nužudytojo tirono broliui, norėjęs įsijungti į nužudytojo sostą, pavartyti šalį.

DOMINIKOS respublikos prezidentas Balager, remdamasis JAV karo laivų kaimynystę, uždėjo drąsos pareikšti, kad Dominikoje tironija daugiau nepasireikš. Truillo, nužudytojo tirono broliui, norėjęs įsijungti į nužudytojo sostą, pavartyti šalį.

DOMINIKOS respublikos prezidentas Balager, remdamasis JAV karo laivų kaimynystę, uždėjo drąsos pareikšti, kad Dominikoje tironija daugiau nepasireikš. Truillo, nužudytojo tirono broliui, norėjęs įsijungti į nužudytojo sostą, pavartyti šalį.

DOMINIKOS respublikos prezidentas Balager, remdamasis JAV karo laivų kaimynystę, uždėjo drąsos pareikšti, kad Dominikoje tironija daugiau nepasireikš. Truillo, nužudytojo tirono broliui, norėjęs įsijungti į nužudytojo sostą, pavartyti šalį.

DOMINIKOS respublikos prezidentas Balager, remdamasis JAV karo laivų kaimynystę, uždėjo drąsos pareikšti, kad Dominikoje tironija daugiau nepasireikš. Truillo, nužudytojo tirono broliui, norėjęs įsijungti į nužudytojo sostą, pavartyti šalį.

DOMINIKOS respublikos prezidentas Balager, remdamasis JAV karo laivų kaimynystę, uždėjo drąsos pareikšti, kad Dominikoje tironija daugiau nepasireikš. Truillo, nužudytojo tirono broliui, norėjęs įsijungti į nužudytojo sostą, pavartyti šalį.

DOMINIKOS respublikos prezidentas Balager, remdamasis JAV karo laivų kaimynystę, uždėjo drąsos pareikšti, kad Dominikoje tironija daugiau nepasireikš. Truillo, nužudytojo tirono broliui, norėjęs įsijungti į nužudytojo sostą, pavartyti šalį.

DOMINIKOS respublikos prezidentas Balager, remdamasis JAV karo laivų kaimynystę, uždėjo drąsos pareikšti, kad Dominikoje tironija daugiau nepasireikš. Truillo, nužudytojo tirono broliui, norėjęs įsijungti į nužudytojo sostą, pavartyti šalį.

DOMINIKOS respublikos prezidentas Balager, remdamasis JAV karo laivų kaimynystę, uždėjo drąsos pareikšti, kad Dominikoje tironija daugiau nepasireikš. Truillo, nužudytojo tirono broliui, norėjęs įsijungti į nužudytojo sostą, pavartyti šalį.

DOMINIKOS respublikos prezidentas Balager, remdamasis JAV karo laivų kaimynystę, uždėjo drąsos pareikšti, kad Dominikoje tironija daugiau nepasireikš. Truillo, nužudytojo tirono broliui, norėjęs įsijungti į nužudytojo sostą, pavartyti šalį.

DOMINIKOS respublikos prezidentas Balager, remdamasis JAV karo laivų kaimynystę, uždėjo drąsos pareikšti, kad Dominikoje tironija daugiau nepasireikš. Truillo, nužudytojo tirono broliui, norėjęs įsijungti į nužudytojo sostą, pavartyti šalį.

DOMINIKOS respublikos prezidentas Balager, remdamasis JAV karo laivų kaimynystę, uždėjo drąsos pareikšti, kad Dominikoje tironija daugiau nepasireikš. Truillo, nužudytojo tirono broliui, norėjęs įsijungti į nužudytojo sostą, pavartyti šalį.

KAS NAUJA KANADOJE

NAUJA VALSTYBINĖ PASKOLA

Finansų ministeris Fleming pareiškė, kad dar šį mėnesį bus paskelbta 525 mil. dol. valstybinė paskola, kurios pajamos bus panaudotos apmokėti dvianakstivesnes valstybės paskolas.

SUNKUMAI SU ANGLIJA

Anglijos nutarimas prisidėti prie Europos rinkos, tiesiogiai paliečia Kanadą. Dėl to Anglijoje yra susirūpinimo. Tuo tikslu dabar Europon yra išvykęs Finansų ministeris Fleming, kuris tuo klausimu tariasi su De Gaulle.

DARBO ŽMONIŲ VIENYBĖ

Windsore Assumption University suorganizavus Amerikos - Kanados santykių klausimų seminarą, Kanadiš darbuotojų atstovas Jodoin pareiškė, kad Kanados darbo žmonių vienybės su JAV darbo žmoniėmis, nes visi darbuotojai taip vystosi, kad artimi santykiai tampa būtini. Jokio pavojaus, kad vieni kitiems diktuos, nėra. Panašiai pasisakė ir JAV darbo unijos atstovas L. Woodcock.

Pasaulio lietuvių sostinėje

RAŠO EDV. ŠULAITIS
JAUNIMO CENTRE KON CERTUOS MONTREALIČIAI

Šį šeštadienį, lapkričio 25 d., Jaunimo Centras ruošia iškilmingą subūvimą, kurio metu koncertinę dalį išpildys iš Montrealio atvykę, solistė J

kėti, kad vakar jie skelbė Staliną visos žmonijos vadu, o šiandien jie jį skelbia žmogžudiu ir didžiausiu piktadariu, tironu? Ir jie, kaip komvada, gali būti užtai pavartyti iš savo postų... Ypač, kai dabar pasaulinė spauda pradeda skelbti citatas iš diframbinių Chruščiovo kalbų, pasakytų Stalino garbei... Tat, kompartijoje vystosi didelė krizė. Bet ar mokės Vakarai išnaudoti šią tikrą kompartijos krizę, reikia labai suabejoti.

KITOS ŽINIOS

— Jungtinių Tautų saugumo tarybos skirtoji komisija ištyrė Lumumbos nužudymą, padarė išvadą, kad už tai kaltas esąs Kongo prezidentas Kasavubu, nes jis Lumumbą atidavė Katangai ir negalėjęs neįnoti, kad ten jis bus nužudytas.

— V. Vokietijos atstovas atšauktas iš Maskvos, nes jis peržengė savo kompetencijas.

— Nixonas prisipažino, kad jo srovės valdžia padarė daug klaidų.

— Rytinio Berlyno valdytojai, naktį lyjant, sudaužė Staliną paminklą ir, nuplėšę emalines lenteles su užrašu Stalino prospektas, pakėlė — Karolio Markso prospektą.

— Rytų Berlyne pradėtas geležinių užtvarų sustiprinimas.

— Komunistiniais kanalais Chruščiovas paleido gandą, kaip jis nugalėjo Beriją — išmušęs jam iš rankų revolvėrį ir po to jį griebsė jėga... Atseit Chruščiovas — herojus...

— Vokietijos miestas Stalinstadt pakeistas į Eisenstadt.

— JAV prez. Kennedy pareiškė, kad JAV sieks taikos, bet neaukos tam demokratinių principų.

— Magapagal laimėjo prezidento rinkimus Filipinuose.

— Albanijos diktatorius Hoxha pareiškė, kad Chruščiovas todėl koneveikia Albaniją, kad jam jau dviem atvejais nepasisekė priversti satelitus pritarioti antialbaniskai politikai. Albanijoje vis dėlto įvestas išimties stovis, nes Maskvos agentai kelia nerimą.

— Venezuela nutraukė diplomatinius ryšius su Kuba.

MAŠINŲ FONDO VAJUS

„N. L.“ Mašinų Fondo vaju Per savaitę gauta \$ 55,00 tęsiamas. Dideliu dėkingumu M. F-de dabar yra \$ 6,570.00 minime sekančius vajuos daly M. F. užplanuota \$15,000.00 vius ir lietuviškosios spaudos NL Mašinų Fondui židinio remėjus: dar trūksta \$ 8,430.00

Bulkė Pranas, Tautiečius, ypač N. L-vos Hamilton, Ont.\$25.00 skaitytojus, maloniai prašome

Lakšys Stasys, Mašinų Fondą papildyti iki už Hamilton, Ont.\$10.00 planuotos sumos, už ką būsimė labai dėkingi.

Ramonaitė Rita Rūta, Visiems vajuos dalyviams North Bay, Ont.\$10.00 nuosirdžiai dėkojame ir prašome

Ramonas Ignas Edvardas, me atsiliepti daugiau tautiečių. North Bay, Ont.\$10.00 Spaudos Bendrovės „Nepriklausoma Lietuva“ Valdyba. Viso per savaitę gauta \$55.00 Mašinų F-de buvo \$ 6,515.00

Naujienos iš pasaulio sostinės

JUOZO TYSLIAVOS PALAIKAI,

gausiai vainikais apkrauti, lapkričio 16 d. 2 val. po pietų iš gražios jo rezidencijos ir Vieniybės redakcijos busto ligos eilės aukotomobilių lydimi, iškelia į Frech Pond krematoriumą. Tyli fisharmonijos muzika juos sutiko ir juos iki ugnimi liepsnojančios degyklos palydėjo. Muzika buvo nutraukta paskutiniojo žodžio, kurį giminės ir šeimoms vardu tarė velionies sūnaitis A. Vaivada. Jo žodis buvo gražus ir prasmingas, suderintas su velionies poeto žodžiais „Gaudžia varpai...“ Kai bėtojas pasakė, kad ir žmogui atsiiskiriant iš čia niekas nepažina, o tik naujai prasideda. Jeigu vienas gyvenimo siūlas nutrūksta, tai kiti naujai susi mezga ir čia prasideda naujas gyvenimas.

P. Vaivada prašė susirinkusiųjų, kurių buvo per šimtą asmenų, skirstytis iš tos koplyčios ne su asaromis, bet su šypsniu lūpose, ir jis manęs, kad velionis Juozas to tikrai norėtų, jeigu jis tik pasakyti galėtų.

Šis ruduo gausus mirtimi New Yorke. Vienas po kito iškrito savo mirtimi ar auto katastrofos ištikti spaudos žmonės.

FELIKSINĖS ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOJE

Ateitininkų ir KLEK Rose mounto būrelis iniciatyva ir pa stangomis lapkričio 19 d. šv. Kazimiero parap. svetainėje buvo surengta Feliksų šventė, pagerbiant parapijos administratorių kun. Dr. Feliksą Jucevičių, drauge ir visus Feliksus, kurie buvo susirinkę į gausų ir labai gražiai praejusį subūvimą. Jį iniciatorių vardu atidarė Dr. V. Ginriūnienė ir vesti paprašė Joną Lukoševičių, kuris kvietė sveikintojus, keisdamas juos su solistais.

J. Lukoševičius sumaniai ir gražiai vedė visą subūvimą.

Sveikinimus kun. Dr. F. Jucevičiui pareiškė inž. Gaiga Sas Parapijos K-to, Stp. Kęsgaila KLB Kr. V-bos, A. Norkeičius KLB Montrealio Seimelio Prezid., p. Astrauskienė Šv. Elzbietos dr-jos, p. Gručkūnienė Šv. Onos dr-jos, p. Gečienė su dviem mokiniais mokytų vardu, J. Piečantis Skautų, B. Pūkelevičiūtė Liet. teatro, kun. dr. Dobrovolskis Šv. Kazimiero kolegijos Romoje, J. Kardešis Nepr. Lietuvos redakcijos, oper. sol. E. Kardešienė ir savo vardu, o Dr. Ginriūnienė, užbaigdama visus sveikinimus, iniciatorių vardu. Duguma kalbėtojų pasidžiaugė, kad atėjus į vadovavimą naujiems žmonėms visur pradedo reikštis nuosirdesnis Montrealio lietuvių bendravimas ir su gyvenimas, todėl į ateitį žiūri me viltingiau. Kun. Dr. Feliksui Jucevičiui linkėta daug gražių sėkmės.

Labai simpatyviai pasirodė solistai — A. Keblys ir A. Paškevičienė solo dainomis ir duetais, palydimi p. Siegrist. Abu solistai padainavo po 2 dainas ir visoje šiaurės Amerikoje. Jis pabrėžė, kad be Šv. Onos, Šv. Elzbietos ir kt. draugų sunku būtų išsiversti.

Kun. dr. F. Jucevičius dėkojamas už gražų parengimą, pasisakė noris pimažą Kanadoje lietuvių parapiją padaryti pirmąją visoje šiaurės Amerikoje. Jis pabrėžė, kad be Šv. Onos, Šv. Elzbietos ir kt. draugų sunku būtų išsiversti.

Kun. Jucevičiui išteikta dovanų ir po 100 dol. Šv. Elzbietos ir Šv. Onos draugijų.

Buvo loterija, šokiai, gražios vaišės. Subūvimas buvo kultūringas ir gražiai praėjo.

ILGIAUSIŲ METŲ!

(Reportažas iš Toronto)

Olimpikų orkestras baigia nuotaitingą, kažkur su žydriu ju Dunojumi nubangavusį valsą ir paploję šokėjai skirstosi. Puošnios ponios ir gerai apsi renkę vyrai patenkinti, gyvai šnekučiuodami grįžta į savo vietas prie įvairių gėrimais ir troškintais kopūstais su dešrelėmis apkrautų stalų. Gerai išblizgintose salėse grindyse beveik atsispindi baltai apdengti stalai ir juos apšėdę giedriai besišypsantys žmonės.

Šį vakarą čia susirinko daug svieto. Visi net nebetilpo erdvioje salėje ir turėjo susispausti kavinėje. Susirinkusiųjų tarpe daug naujų, nematytų veidų, bet daug ir pažįstamų asmenų bei beregėtų bičiulių. Beveik visų papildėję veidai, kai kurie net neatpažįstamai pastorėję ir, kaip taisyklė, visi su gylėjančiais bremimo bruožais. Gyvenimas nepaprastai skubas su džiaugsmiais ir rūpesčiais, nežiūrint, kad tarpstame turtin game krašte, socialiai pavalgome, važinėjame luksuosiškais mašinomis ir perkame po kelintus namus.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! For liberation of Lithuania!
Už ištikimybę Kanadai! For loyalty to Canada!

Authorized as second class mail by the Post Office
Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“
Redaktorius Jonas Kardelis.

DOMINIC 6-6220

7722 George Str., LaSalle, Montreal, P. Q., Canada.

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:
Kanadoje\$ 5.00 Canada\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika\$ 5.50 America & S. America\$ 5.50
Visu kitur\$ 6.00 Other Countries\$ 6.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)
Ilgalaikiai skelbimai, pagal usitarimą, grauna nuolaidų.

Mūsų laisvės žiburėlis

42-ji LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠVENTĖ

Čia trumpoje santraukoje, ma, su kvaila veto teise, dvar nesigilindamas į smulkmeisias, ponėlių valdoma, silpnėjo len pamėginsiu nupiešti labai dide liu mastelio paveikslą su toli mos praeties, dabarties ir spē jamos -- galimos ateities vaiz du.

Kadangi aš noriu rašyti lais vai, tai ir pareikštas kartais per aštrias minas ar išsireikšimus prašau palikti mano asmeni š kai atsakomybei.

Jokių pėdsakų, iškasėnų ar kitokių įradymų nėra, kad ko kia kita rasė ar tauta po' ledy nų laikotarpio būtų gyvenusi Lietuvos ribose.

Baltai buvo ramūs, sėslūs, savo tikybą gerbiant ir myliu ti, puikūs medžiotojai ir vėliau žemdirbiai. Ilgą laiką jie gyve no neišsijungė nuo gilių atsiktir. Jau šdevintame ir grėčiausia anksčiau šimtmetėje po Kris iš vakarų kaimynai germanai baltus pradeda puldinėti. Po kelių šimtų metų užtruks šių kovų jie nugalė Prūsus. A kkliai jie puldinėja ir terioja Lietuvą, įsigali Latvijoje. Tik mūsų Didysis Vytautas, gabiau sias tų laikų karvedys ir poli tikas, surinkęs augstaičių, žo maičių, suduvių, kuršių pulkus, pagelbimas savo sąjungininkų lenkų, rusų bei totorių raite lių pulkų, viso nemažiau 14—

16 tūkstančių karių, prie Žal girio 1410 m. liepos mėn. 25 d. sumušė, kuone iš visos vaka rų Europos, germanams ir pa gelbą atėjusius riterius su visa galingųjų germanų — vokie čių kryžiuočių ir kalavijuočių Jungingeno vadovaujamų to kio pat dydžio gerai ginkluotą armiją.

Vytautas Žalgirys sustabdė vokiečių „Drang nach Osten“ — slinkimą į Rytus, keiems šimtams metų, iki mūsų laikų, I-jo pasaulinio karo.

Deja lietuvių priešų skai čius vis didėjo. Po Jogailos už kurinių vedybų su lenkų Jad vyga, kelius šimtus metų jie iš buvę mūsų sąjungininkai, greit pradėjo kėsintis į mūsų gyvy bę iš vidaus: infiltraciją, per mūsų dvarponius ir bažnyčią mūsų lenkinimą - nutautinimą. Puldinėjo ir daug kartu mus te riojo ir mūsų kaimynai švedai, kur lietuviai stodavo kovon dažnai su keleriopai gausėniu priešu ir juos išvaikydavo bei nugalėdavo.

Sustabdė Vytautas ir Euro pos baubą — iš Azijos beslen kančius totorius ir juos pavertė mūsų iki šių dienų bendro liki mo draugais.

Betgi pats klatingiausias, vi suomet pats pavojingiausias, aziatiško ataklumo ir žiauru mo, daug kartų buvęs ir visuo met dėdamasis mūsų draugu, pamažu į mūsų valstybę slinko šiaurės rytų pulaukinis - rusas.

Per šimtmečius nuo Vitenio — Mindaugo — Algirdo laikų lietuviai nesuskaitomose kovo se kovėsi su rusais, juos vis atstumdinėjo, net užvaldė jų plotus, padėjo apsiginti nuo jų totoriams, ukrainiečiams bei gu dams. Šiose kovose kažkaip nejučiomis iš visų pusių slavų apsupti, su jais susiliejo — iš nyko jotvingiai. Habsburgų -vokiečių, švedų ir ypatingai rusų per šimtmečius puldinėja

Nukelta į 3-čią psl.

K. L. BENDRUOMENES REIKALAI

AR KEISTINA JAV IR KANADOS LIETUVIŲ II-JO KULTŪROS KONGRESO DATA?

J. A. V. ir Kanados Lietu vių II-jam Kultūros Kongre sui paruošti Komiteto sekreto rius L. Balzėras paskelbė spau dėje pirmąją informaciją, ku rioje pasakyta, jog minimas ko mitetas nutarė Kongresą šauk ti Chicagoje 1962 mt. rugsėjo mėn. 3 ir 4 dienomis. Kitaip tariant, numatytoji Kongreso data — 1962 m. liepos mėn. 1 —2 d., pakeista į tų pat metų rugsėjo mėn. 3—4 d. Dėl šio Komiteto nutarimo noriu pa reikšti šias kelias pastabas:

1. JAV Lietuvių Bendruo menes Centro V-bos ir P.I.B. Kanados Krašto V-ba jau, maždaug, prieš metus laiko bu vo sutarta, jog II-sis JAV ir Kanados Lietuvių Kultūros Kongresas bus šaukiamas 1962 m. liepos 1—2 dienomis Chi cagoje. Šią datą pasiūlė JAV Lietuvių B-nės Centro V-ba. Ši data buvo patvirtinta ir pasau liu Lietuvių B-nės V-bos, JA V Lietuvių B-nės Centro V-bos, P. L. B. Kanados Krašto V-bos, JAV Liet. Kultūros Fondo, Kanados Liet. Kultū ros Fondo bendrame posėdy je, įvykusiame š. m. balandžio mėn. 29 d. Toronte.

2. JAV ir Kanados Lietu vių II-jo Kultūros Kongreso data ir vieta buvo parinkta kartu su II-ja JAV ir Kanados Lietuvių Tautinių Šokių šven te. Dabar perkėlus Kultūros Kongreso datą į rugsėjo mėn. 3 ir 4 d., nemažai skaičiai lai tiečių teks dviejų mėnesių lai kotarpėje vykti dukart į Chi cagą. Susidarys sunkumų gauti laisvas dienas darbovietėse ir teks mokėti dukart kelionės iš laidas. Mūsų tautinių šokių šo kėjai suvažiuoja į Chicago ne vien tam, kad jais galėtų pasi

didžiuoti tik ten gyvenant eji lietuviai, bet kad į Tautinių Šo kių Šventę suvažiuotų be šo kėjų ir kiek galint didesnis mū sų tautiečių skaičius.

3. Jau devinti metai, kai Ka nados lietuviai Darbo dienos savaitgalyje ruošia savo tradi cinę Kanados Lietuvių Dieną. Ateinančiais metais, KLB Kra što Tarybos nutarimu, ji įvyks ta rugsėjo mėn. 3 — 4 d. d. Windsor. Į Kanados Lietuvių Dienas suvažiuoja ne mažes skaičius tautiečių ir iš JAV. At einančiais metais, kada Kana dos Lietuvių Diena ruošiamą prie pat JAV pasienio (šalia Detroito), ypač didesnis skai čius jų laukiamas. Dabar, šau kiant tuo pat metu Kultūros Kongresą Chicagoje, daugė liai teks apsispręsti, kur va žiuoti — ar į Windsorą, ar į Chicago. Išdavoje — nukentės ir kultūros Kongresas ir Ka nados Lietuvių Diena.

4. Vienintelis motyvas Kul tūros Kongreso datos nukėli mui į rugsėjo mėn. 3—4 d. tik karštas oras, paprastai liepos pradžioje vaiginas Chicago gy ventojus. Tačiau dvejų Dainų švenčių praktika yra parodžiu si, jog nežiūrint ir didelių kar ščių, tūkstančiai tautiečių tomis dienomis suvažiuoja į Chicago.

Nemanyčiau, jog karščiai atbai dytų Kultūros Kongreso daly vius, kurių posėdžiams 1000 vietų salė, kaip Komiteto pla nuojiama, galima išnuomoti ir vėsinamą.

Tai turėdamas galvoje, siū lau dar kartą persvarstyti Kul tūros Kongreso datą.

Stp. Kęsgaila.

1577 Rue de Seve,
Montreal 20, P. Q. Canada.

Laiskai Redakcijai

Mielas Redaktoriau,

O vis neiškenčiu, ir norėčiau mūsų diskusijas pabaigti šiuo paskutiniu pareiškimu. Prašau jį patalpinti artimiausiam „Ne priklausomos Lietuvos“ nume ryje.

NEI STEBĖTOJAS MATĖ,
NEI DALYVIS GIRDEJO

(Atsakymas į jų teigimus „Ne spalio 25 d.)

priklausomaj Lietuvoj“

Nereikty nei man rašyti, nei skaitytojus gąsinti, redakciją varginti, jei p. Stebėtojas ir p. Dalyvis po savo viešais pareiš kimaais dėty ir savo pavardes. Tada jie daug akyliau stebėtų, atydziau klausytų ir atbulai laik rašty nerasyty.

Reikalas sukasi apie taria mą mano pareiškimą JAV L. B. Tarybos suvažiuoime, „kad

Nukelta į 7-tą psl

Planuokite savo Kalėdų paštą dabar

Venkite susigrūdimo... sekdami sekančius paprastus patarimus:

Patikrinkite savo adresų sąrašą, kad nebūtų netikslumų.

Nusipirkite iš anksto pakankamai pašto ženklų.

Pasirūpinkite pakankamai pokavimo bei vyniojimo medžiagos.

Paruošdami paketėlius išsiuntimui, atspausdinkite siuntejo bei gavėjo adresus siuntinio viduje ir viršuje.

Pasverkite siuntinius artimiausioje pašto įstaigoje ir užlipinkite reikiamą kiekį pašto ženklų.

PASKUTINĖ IŠSIUNTIMO DATA

VIETINIAM PRISTATYMI YRA

GRUODŽIO 17-oji.

Truputis papildymų ir pataisų

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJAI

RAŠO PROF. MYKOLAS BIRŽIŠKA

32) Michalkevičius 1. Kazi lintas iš Seinų kunigų seminari mieras Mikalojus (XVIII, jos, dėl savo amžiaus K. nei 1959 m.) — 1910 m. pabaigo je išspaudė kun. J. Tumų-Vaiž gantą iš „Vilties“ redakcijos ir iš Vilniaus vyskupijos. 1917 X 27 pasirašęs 44 Vilniaus lenkų vikių vokiečiams memoria la, kad Lietuva drauge su Len kija sudarytų bendrą valstybę, o Vilniaus lietuvių veikėjams liepos mėn. į tai atsakius ias tu, kur buvo numatoma sava rankiška ir nepriklausoma Lie tuvos valstybė, 4 Vilniaus kuni gus lietuvius, drauge su kitais pasirašius šį raštą. Michalkevi čius nubaudė, šalindamas iš Vil niaus kun. J. Bakšį ir kun. T. Bražį, atėmė iš kun. J. Kuktos (būs. Kaišiadorių vysk.) para piją (teapsigynė nuo 1914 m. karo pradžios Vilniuje apsigy venęs Suvalkų gimn. kapelin nas kun. J. Stankevičius). 192/ m. apsilankęs Nepriklausomo je Lietuvoje ir Kaune pas prof. Igną Jonyną suėjęs su tuo pat kun. Tumų, Zigmū Žemaičiu ir M. Biržiška, M. kėlė tostą, „kad visi mes dar sulauktume Vilniaus grįžimo Nepriklauso mai Lietuvai“. Vilniuje mirė mas 1940 II 16, kad ir nei gam jis jau buvo to sulaukęs.

33) Mickevičius - Kapsukas Vincas (XVIII, 1959 m.). Tur tingų tėvų, tad — Kapsuko ter minu—buožės sūnus, kaip Alek sa Angarietis, Leonas Pruseika (Alb. Vabalas) ir daugelis ki tų mūsų smarkių komunistų. Dėl K. neatsargumo nukentėjo Marijampolės gimnazijos mo kytojas Vincas Staniškis, iškel tas iš ten Lomžos gimnazijon (jo sūnus, motinos sulenkintas ir virstęs endeku, Nepriklauso moje Lenkijoje buvo Varšuvos seimo atstovu). 1898 m. paša

Bus daugiau.

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

ŠAUDYMO PIRMENYBĖS

Neseniai įsisteigęs Delhi šau lių būrys spalio 15 d. įvykdė 3-čias Ontario grupinio ir indi vidualaus šaudymo pirmeny bes. Pirmenybės įvyko Eden, Ont. Jose dalyvavo Delhi ir Toronto šauliai, bei St. Catha rines ramovėnai. Taip pat gau sus būrys stelėtojų iš įvairių vietovių. Nežiūrint blogo oro rungtynės praėjo su pasiseki mu ir gerai nuotaikoj.

Komandiniam šaudyme I- mą vietą laimėjo Toronto, 2-rą Delhi šauliai. Individualniame šaudyme geriausiai pasižymė jo B. Savickas, J. Budrevičius (abudu iš Toronto) ir A. Au gustinavičius (Delhi). Pažymė

13.

JUOKDARIAI...

POKŠT — KEBERIOKŠT!..

Mizara: Antanai, ar tu dar vis negali užmigti?..

Bimba: Neištrivochiau, drau ge Rojau... Tiktai pamšlyk...

Mizara: Ką čia mšlyti... Mes gi ne albanai, ir ne čainai, ir ne titininkai, kad mšlytu me... Mums mšlyti nereikia ir nevalia. Mes turite įsakymus piidyti, — draugas Antanai!

Bimba: Lengva pasakyti „įsakymus piidyti“... O ar ne tas aklas įsakymų pildymas ir yra mūsų bėdų priezastis, drau gas Rojau?

Mizara: Tarp mūs šnekan t, Antanai, juk tas Nikita prakeik tai supainiojo reikalus ir mus pastatė durnių vieton...

Bimba: Kaip tu manai, ko kian patvorin išmetė Stalino mu miją?

Mizara: Patvorin... O kur gi dėti tokį galvažudį ir razbai ninką?

Bimba: Prakeiktas, kaip jis sumušino mus ne tiktai prieš visą svetą, bet ir prieš tuos gi prakeiktus dipukus... Šėtonai, atvažiavę Amerikon, jie rėkte rėkė, kad Stalinas ne darbinin kų vadas, bet plėšikas, razbai ninkas ir žudikas, o mes gi šven tai tikėjom, kad jis darbininkų vadas. O dabar ir Nikita sako

tą pat, ką seniai žinojo ir mu ms sakė dipukai...

Mizara: Matai, draugas, juk ne kas gi kitas, iktai plėšikas Stalinas susidėjo su razbainin ku Hitleriu ir abu bendrai veik dami, pasidalino ir Lietuvą... Atvirai sakant, tai gi tikri plė šikai — imperialistai... Jie gi abu susitarė ir karą sukėlė...

Bimba: Mielas Rojau, tu man pasakyk atvirai, kai Ro juje išgyvenai per pusę metų, — tai gi Nikita visą laiką Sta linui turavojo, jį šlovino ir visą svetą ragino jam paklusti...

Mizara: Ach, Antanai, nu tilk... Kai aš pasiimu „Lais vės“ komplektą, tai mane pra deda krėsti drugys, — kiek ten panegirikų Stalino garbei prirašyta... Kiek jam himnų prigiedota!..

Bimba: Rojau, gana. Ir ma ne „Vilnies“ komplektas iš pro to varo...

Mizara: Antanai, saugokis, kad apopleksija neužmuštų... Nikitos pokštai mus į kapus nuves...

Bimba: Kaip toje Vienuolio komedijoje: Pokšt ir kebe riokšt!..

Mizara: Ne juokai, drau gas...

Mandrappikis.

MŪSŲ LAISVĖS ŽIBURĖLIS

Atkelta iš 2-ro psl.

no su visais kaimynais, išsky rus lenkus. Gamino ir pardavė nejo išteklis, piekiavo su visais kraštais. Lietuvis vel 22 metus džiaugėsi laisve, savo protėvių aiščių prakaitu ir krauju nuo amžių aplaistytam krašte.

Lietuvis nusiprausė nuo svetinųjų, atletuvino savo gražiąją indoeuropiečių seniausią baltosios rasės kaibą, visose srityse pasivijo ir daugelį Europos valstybių, net praienkė. Mokyklose švietėsi per 400.000 jaunimo. Lietuvos apsaugoj buvė dėjo šauni, gerai apmokytą ir moderniai apginkluotą kariuomenę, pavojaus atveju galinti sumobilizuoti apie 1/4 milijono kariuomenės eiles praėjusių karių. Lietuva žydėjo ir niekam nekliudoma sekė ir stebėjo be siartinančią II-jo Pasaulinio karo audrą.

Kasgi atsitiko, kad mes pačioje pradžioje 2-jo pasaulinio karo taip greit suklupom, taip greit nubyrėjo Laisvos Lietuvos žiedai? Kodėl gi mūsų tėvai ir net, tūkstančiai tada, pa lyginamai dar jaunų su rusų bolševikais kariavusių karių, jiems be šūvio, beveik be protesto pasidavė.

Kodėl gi mūsų generolai ir pulkininkai, kurie gerai pažino ir visi kariavo prieš bolševikus, mums iškovoję nepriklausomybę — jie dabar neprotestavo?

Kodėl gi mūsų valstybės vyrai su A. Smetona priešakyje, gerai pažinoję bolševikus, mums įsakė nekelti ginklo — pasiduoti?

Kodėl gi šauliai — partizanai, kurių eilėse buvo kelios dešimtys tūkstančių, (42.000), išgirdę bolševikų ultimatumą, ne

Kodėl gi pagaliau bažnyčios skubėjo į susirinkimo punktus? nesuskambino varpais, kad pakvietus tikinčiuosius pastoti kelią bedieviškajam siaubui? Reiktų dar daug daug tokių kodėl pasakyti.

Akys raibsta ir galva svaigsta, kai panori į visus šiuos klausimus pateisinamai atsakyti.

Matėm įvykius, kaip viskas dėjosi. Turėjome gražaus, štai jau 22 metus, laiko visą tai apsvastyti, pasverti, pasiginčyti, surasti atsakymą.

Būtų per ilgą ir gal net beprasmiška visa tai čia kartoti ar patiekti savo nuomonę.

Vis dėlto išvadą galima pasidaryti.

Hitleris, visokiausiomis kombinacijomis įkopus į valdžią, pa skubomis ruošėsi revanšo kariui, galima sakyti prieš visus. Ir jam sekėsi, nes be bolševikų Rusijos, visi kiti miegojo. Pav., Prancūzija mažino palaipsniui savo kariuomenę, Anglija seniai buvo jau nusiginklavusi. Stalinas, kaip ir visa bolševikų ja, savo tikslų juk niekuomet

nepakeitė: nesiskaitant su prie monėmis žengti pirmyn pasaulio užvaldymui. USA, tas nie guistas milžinas, dar daugiau migdėsi neutralumu. Pagaliau prancūzas Hitleriui atidavė Saa ro kraštą; Austrija pasidavė be smūgio; atėjo ir garsusis Miunchenas; be smūgio pasidavė ir Čekoslovakija. Ką jau bekalbėti, kad mes kuone su šypseną Hitleriui atidavėm Klaipėdą... Atėjo eilė ir Lenkijai. Visai tai mes matėm ir vieningai ramiai sau laukėm, anot mūsų Adomo Mickevičiaus Vėlinių: Cicho wszędzie, glucho

wszędzie, Co tu bendzie, co tu bendzie?!

Visur tylu, visur tuščia, — Kas gi bus čia — kas gi bus čia?!

Žinoma tada, 1939 rugsėjo mėn., mes nežinojom, kad dvi didžiausios plėšikų, Hitlerio ir Stalino, bandos slapta susitarė ne tik pasidalinti Lenkiją, bet numatė ir pietimosi zonas, čei įtakos rimas į visą pasaulį.

Tiesiog reikia stebėtis, kad vokiečiai neišskentė ir mums gerokai ir geru laiku pravėrė savo kortas — pasiūlė kartu užpulti Lenkiją ir atsiimti Vilnių. Kaip tik nuo čia ir prasidėjo mūsų didžioji nelaimė — klaida.

Mes dvidešimt metų šūkavom: „Mes be Vilniaus nepuolime“; kūrėm Vilniui va duoti sąjungas; rinkome sau kas; mūsų visa jaunimo karta įsivaizdavome Vilnių kaip Lietuvos stebuklingą šventyklą, apsupimą šventvagių lenkų.

Mūsų jaunesnių galvose nebuvo jokių abejonių prieš mūsų progos Vilnių atsiimti.

Ir koks nelabasis mūsų vadus tada apsidėjo? Kodėl tada taip išpopuliarėjęs, tiesiog visų lietuvių lyg išganymu laukiamas, po tokių triumfališkų Vokietijoje vizitų — priėmimų, gen. Raštikis nieko nedarė?

Argi mums nebuvo aišku, kad mes vieni negalim likti tarp tokių dviejų pajudėjusių milžinų ramūs?

Tiesa, Lietuvos atstovas Eerlyne, pulk. Škirpa, darė ką galėjo, bet jo mūsų vyriausybės neklausė. Buvo ir jam pritariančių. Buvo nemaža vyresnių mūsų vadų pritariančių Vilniaus atvadavimui. Deja, mes jaunesni, įsakymo žygiuoti nesu laukėm.

Atsitiko taip, kad mes nepasinaudojom vokiečių mums pasiūlyta proga. Nėjom atsiimti savo šventos tiesos Vilniaus.

Galėjom tai padaryti ir be vokiečių, lygiai taip, kaip rusai — geriausi mums momentu — laiku pajudėti ir dar prieš rusus užimti 1920 metų mūsų sutartimi pasirašytas ribas.

Taip atgautu Vilnį galėjom priešintis ir bolševikų įgūly įvedimui ir yra tikra, kad Nukelta į 6-tą psl.

V. SIRIJOS GIRA

Voratinkliai draikės be vėjo

Romanas

50.

— Tur būt, kad viską.

— Dabar gi leiskit man kalbėti. Už jūsų aš niekada ne tekėčiau! Niekada, suprantat? Iš kokios gi žvaigždės atklydote jūs dabar į Žemę? Ir ne jau jūs manote, kad aš čia atsi dūriau todėl, kad jūs manęs nevedėt? Aš jums nusivyliau štai ir viskas, ir savim nusivyliau, nes maniau, kad jūs myliu, o pasirodė... — Ji nutilo, užsimerkė ir susiėmė galvą rankomis.

— Ir aš vadinuos budintis gydytojas, — su karteliu tarė Barvainis. — Aš net pamiršau, kad jūs dar silpna.

— Aš nesilpna, daktare. Klausykite: aš nusivyliau dar vieną žmogum. Jūs nepažįstat jo, niekada ir nepažinsit. Jis mane vedė. Aš jam viską papasakojau dar prieš vedybas. Aš pasakiau jam, kad turėsiu vaiką. Ir vis dėlto jis mane vedė. Ne iš labdarybės, kaip jūs kad gal darytumėt, o iš meilės — taip jis sakėsi, ir aš juo tikėjau. Man labai reikėjo meilės, labai.

— Kastancija, šiuo metu jums reikalingas poilsis...

— Klausykite, Tomai. Ir štai jis ėmė man priekaištauti. Ir aš supratau, kad tai netikra meilė. Argi priekaištauja žmogus, jei tikrai myli? Mes ir išsiskyrėme. Ne jis mane pametė, kaip girdėjau šnekant, o išsiskyrėme. Be jokio pykčio. Ir man buvo taip sunku vienai, be meilės, vienu vienai, kad aš... Na ir viskas. O dabar stipri aš kaip niekada. Tai jūs silpnas, ne aš. Ir vaiką išauginsiu be jūsų pagalbos, ir, jei klaus apie tėvą...

— Kastancija, nereikia! Palikim tuos pokalbius kitam kartui!

— Nebus progos mums, daktare. Aš viską ir pasakiau. Beveik viską. O gal ir daugiau, negu viską. Dabar aš iš tikrųjų pavargau. Ačiū, kad aplankėt. Ir eikit jau, daktare, eikit...

Barvainis atsistojo.

Mokykimės angliškai ar prancūziškai

NIEKO NĖRA JUMS SVARBESNIO KAIP ĮSMOKTI KUO GREIČIAUSIAI IR KUO GERIAUSIAI KALBĄ TOS BENDRUOMENĖS, KURIOJE JŪS GYVENATE — T. Y. ANGLŲ AR PRANCŪZŲ K. ŠIS UŽDAVINYS YRA GYVYBINĖS REIKŠMĖS JŪSŲ PASISEKIMUI IR LAIMEI KANADOJE.

ŠTAI KELETAS PRIEŽASČIŲ

- mokėdami prancūzų ar anglų k., jūs galėsite daug lengviau įsigyti draugų, atlikti reikalus krautuvėse ir įstaigose ir pasinaudoti visais patarnavimais, kuriuos teikia bendruomenė jums kaip savo nariui —
- jeigu mokėsite anglų ar prancūzų k., jūsų kvalifikacijos ir jūsų patirtis įgaus didesnę vertę jūsų darbdaviui —
- daugelyje darbo rūšių jūsų kilimas priklausys didele dalimi nuo sugebėjimo sklandžiai kalbėti, skaityti ir rašyti angliškai, ar prancūziškai —
- mokėdami angliškai ar prancūziškai, jūs lengviau pasinaudosite techniniais kursais pagerinti jūsų darbo sugebėjimą —
- mokėjimas anglų ar prancūzų k. yra būtinas įsigyjant Kanados pilietybę —

ANGLŲ AR PRANCŪZŲ K. VAKARINIAI KURSAI YRA DUODAMI DAUGUMOJE VIETŲ. NORĖDAMI GAUTI APIE TAI INFORMACIJŲ, KREIPKITĖS Į VIETINĖS MOKYKLOS VEDĖJĄ, ARTIMIAUSIĄ PILIETYBES BEI IMIGRACIJOS PAREIGŲNĄ, JŪSŲ KUNIGĄ BEI PASTORIŲ AR Į ŠI LAIKRAŠTĮ.

KODEL NEUŽSIREGISTRUOTI ŠIANDIEN?

Ellen L. Fairclough
Ellen L. Fairclough
Pilietybės ir Imigracijos Ministeris.

52-15

— Greičiau sveikit, Kastancija. Poryt manęs ligoninėje jau nebebus. Paduokite man ranką? Atsisveikint?

— Žinoma, žinoma, Tomai. — Ji tvardėsi, kad nepravirtų. — Jūs nekreipkit į mane dėmesio, tai nervai. — Ji užlaikė jo delną ilgiau, negu reikėjo, ir pašnibždėjo: — Aš džiaugiuos, kad turėsiu vaiką, Tomai. Aš iš pat pradžių džiaugiausi. Buvo viena silpnumo akimirka, ir laimė, kad taip baigėsi. O jis irgi gyvens.

— Kas jis?

— Vaikas. Daktarė Vainbaum sakė. Jis irgi gyvas. Dabar gi eik. Eik, Tomai!

XXXII

— Na ir susitikimas! Na ir susitikimas! — sušuko Petė moneckienė, džiaugsmingai puldama Viktorijai į glėbį.

— Kaipgi jūs čia, kolege, atsiradot?

— Išsprukau atostogų. Žmogus privalo juk pailsėti. „Neilgai dirbi toj ligoninėje, ir atostogos tau nepriklausytų, bet gavai, matyt, neapmokamų“, — pagalvojo Viktorija ir pasakė:

— Geriausias poilsis — tai Palangoj. Gerai, kad čia atvažiuot. Nijole, Gedukai, toliau nuo atramos!

Jie stovėjo jūros tilto gale ir žiūrėjo į dangų: saulė turėjo nusileisti į jūrą, bet iš vakarų atslinko debesys, ir saulė įmuko į juos. Žmonės, nepatenkinti, kad neįvykdyta vakaro programa, išsiskirstė po vasarnamius. Ant tilto liko tik didžiausieji saulėlydžio entuziastai, o taip pat tie, kuriems namių buvo

dar nuobodžiau, negu ant tilto.

— Kokie gražūs vaikai, — pagyrė Pstšemenekienė. — Į koki gi pliažą vaikščiojat, daktare? Nejaugi į moterų su tokia dideliu berniuku?

— Į joki, — atsakė Barvainienė. — Nevaikštau į joki pliažą. Dirbu iš ryto, priešpie ir dieną. Poliklinika ir ligoninė. Gydytojai Palangoj nesili. Turiu galvoj tuos, kurie čia dirba pastoriai.

— Kaip gaila, kad prapuolė jūsų specialybė, — Pstšemenekienės balsas suskambėjo labai užjaučiamai, ir Viktorija tai supykino. — Būtomėt gera endokrinologė.

— Visa tai manęs nedomina, — atkirto Viktorija, — visiškai. Gydyt nutukusias bobs, kurių hormonai sutrikę? Ne, neįdomu.

— O mes vakar matėm ruonį, — pasigyrė Gedukas.

— Jūros liūtą, ne ruonį, — pataisė Nijolė.

— Ne liūtą, o šunį, — nenusileido brolis. — Mama, ar jūs šuo ir yra ruonis?

— Gedukai, toliau nuo atramos. Nijole, paimk jį už rankos. Kolege, jūs dar pasiliksit? Mes jau einam.

— Eisiu ir aš, ko gi man pasilikti.

Netoliese tilto, urgdamas ir leisdamas dūmų kamuolius, grįžo į namus žvejų motorlaivis. Jūra buvo rami, vienas balas, o gal net štilis. Ant baltų kopų leidosi vakaras. Tolumoje tirpo raudonas bažnyčios bokštas. Motorlaivis nuplaukė toliau, ir vėl tapo tylu. Kartais supliuškdavo vanduo, kai į jūrą įbėgavo vėlyvas vandens mylėtojas; kartais iššokdavo žuvis; kai

DR. J. DEVEIKĖ

Strykauskis Motiejus

PIRMASIS IR DIDŽIAUSIAS LIETUVOS ISTORIKAS

Gyvendami neabejotinai ne paprasčiausioje gadyne, ko kį kada žmonija pažinojo, nuolat kalbėdami apie atomo ir kitus ar tai gamtos, ar žmogaus išminties prajovus, besi baimindami ir net protestų ne pagailėdami, įsivaizduojame to limus ar net ir artimus praetis laikus, kaip ramius, pasto vius, lyg kažkokių užuovėjų apsaugotus.

Taip galvodami ir vertindami praeitį užmirštame, kad kiekvienai žmonijos kartai, jos gyvenamasis laikotarpis buvo vi sa nepaprastas, nes visad daugiau pažangus negu tas, kuria me gyvena tėvai arba protėviai.

O žiūrint istoriko akimis atgal ir įieškant šiokių tokių paralelizmų su mūsų laikais, bene pats antimausias mums bus šešiolikasis amžius. Ano meto susisiekimo priemonėmis — tai nepaprastos erdves amžius, vi sas, vos atrastas Amerikos žemynas, nors gal kiek mažiau žinomas net negu šiandien Mėnulis, vylioja; natūralūs uostai lyg laukia atvykėlių, tada, kai tikrieji to žemyno gyventojai daugiau jų bijo nei laukia. Tas amžius nuostabus visais atžvilgiais, kiek politiniais, tiek kariniais, o ypač religiniais sukrėtimais. Nuostabus tas amžius ir savo dvasiniais polėkais, kaip ir savo niekšingumu. Išskyrus dabartinės technikos, nieko jam netrūko iš to, kas gali būti gera ar negera žmogaus pagaminto ir kas yra gerai bloga žmogiška prasme. Liuteris, Kalvinas yra to an žiaus vaikai, kaip didžioji anglų Elzbieta Pirmoji, Jonas Žia rusis Maskvoje, trys Lietuvos Statutai yra irgi XVI-jo amžiaus išdava, kaip Ignas Lojola arba Melanchtonas.

Žmonių judrumas tamė am žiuje irgi buvo nepaprastas, ir jam pavaizduoti tetarnauja mūsų pirmojo ir vis dar didžiausio istoriko gyvenimas.

Strykauskis gimė 1547 m. Lenčiuje, kaip pats rašė, bajoriškai prigimtis ir labai silpna sveikata neleidė užsiimti ūkiu arba kitais sunkiais darbais, tad mokėsi. Prieš išvykdamas Krokuvos universitetą jau turėjo du labai pavojingus jo gyvenimui, net jo gyvybei pergyvenimus. Vos būdamas penkerių metų nuskindo. Negreit iš vandens ištrauktas, visas pamėlynavęs buvo pašarvotas. Žvaikių kvapas, tėvų aimanos, šven

tos giesmės ir gaudus varpų skambėjimas, visa tai, didelioms visų nustebimui, jį priekė. Jis ėjo keturioliktuosius metus, kai didelis varpas jam nukrito ant galvas, išgulėjęs be žado visą savaitę, kėlė, bet dėl išgąstio ar dėl sukrėtimo, visad mykčiojo kalbėdamas. Bet mokėsi gerai ir nuvykęs Krokuvon, universitetą baigė gana greit. Po to keliavo Italijon ir pakeliu visa, kas tik buvo galima, ap lankė. Greičiausia tos kelionės metu pagilino savo žinias braižyboje ir paišyboje, tapdamas labai geru kartografu. Grįžęs namo, dėstė Krokuvėje gramatiką ir lotynų kalbą. Bet negėdamas už vis labiau keliones ir negalėdamas vietoje nusėdėti, išvyko Lietuvon, kur atvyko apie 1572 metus. Nors atrodo gana menkos išvaizdos ir dar menkesnės sveikatos, greičiausiai, kaip kartografas ir piešėjas buvo priskirtas prie Vitebsko pilies, kuriai jau daugelį metų vadovavo Gvagnini.

Strykauskis iš karto nepaprastai Lietuvą pamilo, lankėsi visur kur tik galėjo, o jo tvirtinimu laiko veltui negaišiojo, „šugebedamas sujungti taisybę kartui ir muzai“. Lankydamas ir valstybės ir atskirų didelių pilių, darydamas jų planus ir aprašymus, anot jo „pagal visus geometrijos ir kosmografijos reikalavimus“. Doinėjosi archyvais, kurie jo tvirtinimu turėjo būti turtingi. Vien met raščių dvylika matė, dabar vie ną teturime, visi žuvo. Būdamas Vitebske galėjo ir maskvinių teritorijos nemažą dalį pažinti. Ir net laimingai du syk pabėgo iš Maskvos nelaisvės. Šių visų kelionių pasekoje su rašė savo pirmąjį veikalą „Europinės Sarmatijos aprašymas“. Ir po to Lietuvos istorija jojo „Kronika“ pavadinta.

Bet vis tos neramos dvasios pagautas, jau 1574 m. atleido porai metų Lietuvą, Krokuvėje dalyvavo Henriko III-jo vainikavimo iškilmėse, kurias labai gražiai eilėmis aprašė.

Kai vyko ambasada į Turkiją ar pats pasiprašė, ar buvo jos tikro nariu nežinia, bet vis tos neramos dvasios stumiamas kuo daugiausia pažinti, kuo daugiausiai pamatyti, atsirado Turkijoje. Vėl du syk jam gresė mirties pavojus. Bet šįkart, mūsų laimei, tuos įvykius ap rašė. Pirmą kartą, matyt, kur nors liko vienas ir buvo turkų pagautas. Vežė jį iš Galatos į

KULTURINĖ KRONIKA

I LITERATūros BICIULIUS

Antano Skėmos raštams išleisti fondo organizacinė komisija, giliai vertindama tra giškai žuvusio rašytojo Antano Skėmos įnašą į lietuvių literatūrą, ryžtasi išleisti kiek galima pilnesnę jo raštų laidą. Tam yra reikalinga literatūros bičiulių talka.

Mes tikim, kad lietuvių literatūros bičiuliai ir Antano Skėmos žodį brangina skaitytojai supras jo visų raštų paskelbimo svarbą tiek šiandieniniam, tiek ir ateities skaitytojui.

Kreipiamės į Jus, tikėdami, kad ir Jūs norėsite savo įnašu įsijungti į Antano Skėmos raštų išleidimo fondą.

Joks įnašas nėra per kuklus, joks įnašas nėra per didelis. Jūs prašome siųsti šiuo adresu: Dr. Jonas Valaitis, 2547 West 45th St., Chicago 32, Ill.

Antano Skėmos Raštams Išleisti Organizacinė Komisija:

Konstantinopolį, kaip pats sakė, du turkai vergjon pardavė. Žinodamas, kad turkai neturi teisės su savim ginklų turėti, pagavęs tretįjį irklą liepė jiems ištis ir tą pusę, kur buvo saviškiai, taip ne jis, o turkai pakliuvo nelaisvės ir net buvo mirties bausmė nubausti. Kitą kartą, kai dėl didelių bangų, laivas apsisvertė, jis išsigelbėjo plaukimu. O kai vėl nutoles nuo savųjų nuklydo ir pakliuvo į plėšikų rankas ir padosi dar be to priešo žemėje, lai mingai nuo pirmųjų pabėgęs, nepakliuvo priešams ir rankas ir laimingai namo parkeliavo.

Grįžęs Lietuvon ilgai neužtruko, bet vyko į Prūsias. Pa keliui buvo penkiasdešimties plėšikų užpultas ir vėl išsigelbėjo, net nė labai sužeistas. Užtat kai dar kartą plėšikai jį už puolė, tai, jam besiginant, jį labai sukapojo. Neabejotinai jis paminėjo tik svarbiausius įvykius, nes baigdamas savo gyve

Vladas Adamkavičius, Antanas Gustaitis, Marius Katiliškis, Ju lius Kaupas, Vytautas Kavolis, Algimantas Kėželis, Algirdas Landsbergis, Algimantas Mac kus, Henrikas Nagys, Kostas Ostrauskas, Jonas Valaitis.

● Antano Skėmos raštų išleidi mo fondui įnašus prisunė dr. A. Razma \$20, A. Butaitė \$10, Z. Mereckis \$10, G. Karnauskienė \$2.

VASARIO 16 GIMNAZIJOS TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖ

rodo savo šokių meną ir žavi taip amerikiečius ir taip vokiečius. Ji yra dažnai kviečiama dalyvauti jų parengimuose. Pasi traukus iš gimnazijos keletui se nų šokėjų, grupė kiek susilpnėjo. Šiuo grupės „kritės“ metu išdygo 8 jaunesniųjų mergaičių grupė, kuri savo grakštumu ir tempu viršija beveik vyresniuosius senus šokėjus.

nimo aprašymą priduria: „matyt kam nors geresniam arba Respublikos (t. y. abiejų su jungtų valstybių Lietuvos ir Lenkijos) labai buvau nuo daugelio kitų nelaimių ir pavojų išgelbėtas.“

Jo „Kronika“ buvo Karaliaučiuje išspaudinta 1582 m. Yra žinių, kad įsai ten vyko, norėdamas prižiūrėti spaudinį mą. Bet po to, dingsta apie jį visos žinios. Neabejotina, jei gu būtų buvęs gyvas būtų dar grįžęs Lietuvon.

Taip 1582 metus galima ai kyti įeigu ne fizinės, tai bent intelektualinės mirties metais. to didelio erudito, vargu ar gyvenusio daugiau negu trisd simt penkerius metus. Paliko nemaža veikalų jau išspaudintų, dalis jų yra visai žuvusi, net XIX-me amžiuje nebuvo žino mi, bet užtat Kronika šiandien yra kiekvienoje didesnėje na saulio bibliotekoje ir yra jos pa sididžiavimas.

A. Tamošaitienė.

Pabirusios spalvos.

Dailininkė Anastazija Tamošaitienė, kurios paroda Čikagoje turėjo didžiulį pasisekimą. Nepriklausomos Lietuvos Mašinų Fondo vajui skiria gražiausią tautinį apsirėngimą ir savo paveikslą.

INFORMACIJA APIE LIETUVĄ IR LIETUVIUS

Lithuania and Lithuanians

Tokia antraštė neseniai pasirodė nauja knyga. Knygą parašė dr. Jonas Balys. Išleido Lietuvos Tyrimo Institutas ir Frederick A. Preager leidykla New Yorke. Iš eilės antrasis Lietuvos tyrimo Instituto leidinys, pažymėtas Studia Lituanica II. Spaudė Lietuvių Enciklopedijos spaustuvė Boston, Mass.

Knygos turinyje yra laisvame pasaulyje esanti lietuviškoji bibliografija. Yra ne tik tai, kas lietuvių kalba apie Lietuvą parašyta ir bet kuria kita kalba. Surasytos ne tik Lietuvą liečiančios knygos, bet ir žymesniuose žurnaluose idėtieji straipsniai apie Lietuvą ar lietuvius. Viso labo p. Baliui, pavyko su rankioti 1182 vienetai, plato kai po pasaulio bibliotekas išmėtyti.

Atrinktinė bibliografija knygoje suskirstyta į XII skyrių, kurių yra: bendroji dalis, žemės aprašymas, gyventojai, istorija, religija, teisė, valstybė ir politika, ūkis, socialinės sąlygos, menas, mokslas ir švietimas, kalba ir literatūra. Pagaliau autorių ir pavadinimų indeksas.

Kiekvienas į knygą įtrauktas dalykas — knyga ar straipsnis — yra nurodytas kurioje bibliotekoje ir kokių ženklų yra paženklintas. Kitaip sakant, kiekvieno dalyko yra pilnas adresas ir norinčiamam nesunku yra susirasti.

Šiai bibliografinėi knygai pasirodžius, ji pasieks daugelį bibliotekų ir bus užkimšta ligi šiolei buvusi spraga rasti šaltinius apie bet kurį Lietuvą liečiantį klausimą. Ji patarnaus visiems, kas tik kokių nors Lietuvos klausimu domėsis. O tie, kurie sau artimesnėse bibliotekose šios knygos nerastų, vetėti pareikalauti ją išgyti, kreipiantis arba į Frederick Praeger, Inc., 64 University Place New York 3, N. Y., arba į Lithuanian Research Institute, Inc., 29 W 57 Str., New York 19, N. Y. Knygos kaina \$5.

J. A.

PIRMA LIETUVIŠKA FOTO STUDIJA HOLLYWOODE

Pačiame Hollywoodo centre, 6671 Hollywood 28, Calif. 40 metų veikusi Foto Studija Flatte, vasario 1 dieną perėjo lietuvių L. Kančiausko nuosavybėn.

Los Angeles ir apylinkių lietuviams p. Kančiauskas duoda 20% nuolaidos. Tel. HO 9-8097.

VASARIO 16 GIMNAZIJOS DIR. PROF. DR. L. GRO NIUI 65 METAI

suėjo rugsėjo 11 d. PLB Vokietijos Krašto Valdybos ir gimnazijos mokytojų kolektyvo iniciatyva jubiliatu pageroti suruoštas pobūvis Huetttenfeldo vienoje svetainėje. Pagerbime dalyvavo gausūs būrys jubiliatu bendradarbių — mokytojų, visa PLB Vokietijos Krašto Valdyba, liet. darbo kuopų ir JAV armijoje tarnaujančių Amerikos lietuvių atstovai bei liet. visuomenės veikėjai. Ta proga pasakyta visas de sėtkas sveikinimo kalbų.

VASARIO 16 GIMNAZIJOS STATISTIKA

Po atostogų naujai įstojusį į gimnaziją skaičius siekia 12. Jų tarpe viena mokinė iš JAV ir vienas mokinys iš Anglijos. Šeši mokiniai dėl įvairių sumetimų į gimnaziją neatvyko. Bendras mokinių skaičius po vasaros atostogų yra toks pat, kaip ir baigiant mokslo metus prieš Velykas, — būtent 105. Berniukų yra 20-čia daugiau, kaip mergaičių.

Mokytojų skaičius papildytas vienu anglų kalbos mokytoju. Mokslas eina jau visu tempu.

LIETUVIŠKAS ANTIHITLERINIS FILMAS

„Heimatstimme“ praneša. Lietuvoje yra pagamintas naujas lietuviškas antihitlerinis filmas, pavadinimu „Kanonada“, kurio premjera įvyko Vilniuje. Jame pavaizduojami nacių žiaurumai viename kaime prie Nemuno. Manuskriptą parasė Vytautas Rimkevičius ir muzikines įejas davė Vilniaus konservatorija.

ATSIUŠTA PAMINĖTI „KARYS“. Jau išėjo iš spaudos lapkričio mėn. „Kario“ nr. 9(1376). Šiame nr. idėti šie rašiniai: Pr. Alšėno — Vėlinių mintys. Dr. K. R. Jurgėlos — Kpt. Aleksandras Bielaskis-leckis, lietuvis, Amerikos pilietinio karo karžygis. Trimito — Pirmas už nepriklausomybę žuvo partizanas. V. — Rooseveltas su Stalinu sunaikino Baltijos valstybių nepriklausomybę. Z. Raulinaičio — Aisčiai karinės istorijos šviesoje. J. A. Skirkos — Dievogalos miškų gelė. Priedas: Šaulė Tremtyje, žinios ir kt. „Kario“ adresas: 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y. U. S. A. Kaina metams 6 dol.

Walter L. Gordon. TROUBLED CANADA. The need for new domestic policies. Mc Clelland and Stewart Ltd. 134 psl.

Demesio Kanados lietuviams

LAIKAS PRISIARTINO

Antras šventraščio Studijavimų tomas. 358 puslapių knyga, kurioje aiškinama Biblijos pranašystės, liečiančios mūsų laikus. Vienas skyrius ypatinai aiškina mūsų Viespaties antrašį Atėjimą; kitame smulkiai aiškinama apie Antikristą, kas jis yra, kur jis yra, kokie jo darbai, ir t. p. Knyga tvirtais drobės apdais. Kaina \$ 1. Užsakymus siųskite šiuo adresu: L.B.S.A., 212 E. 3rd St., Spring Valley, Ill., USA.

tais jūros pakrašty suskardėdavo merginų juokas, — pakraščiu, kur tik siekė akis, tebevaikštinėjo vasarotojai.

— O aš gyvenu Kėstučio gatvėje, — vėl tarskėjo Pstšemenėckienė. — Aš su vyru. Gal kada aplankysit?

— Ačiū, — atsakė Viktorija. Ji nepaklausė nei numerio, nei vilos pavadinimo. Ji galvojo: „Nejaugi ta plepi moteris eis su manim visa Basanavičiaus gatve? Tur būt, ne. Ji pa suks Daukanto gatvę į dešinę. Bet vis tiek dar tolimas kelias“.

— Gyvenu Kėstučio septyni. Septintas numeris. Labai patogus kambarys, moderniškai baldai. Kokia plati spinta! O tokios patogios lovos nesu užtikusi visoj Palangoj.

— Gal būt, — murmtelėjo Viktorija. — Bet ir patogioj lovoj gali pasitaikyti bent viena blakė.

— Įsivaizduokit, nė vienos! Jūros oras joms, matyt, ne patinka. Nesu girdėjusi apie blaškęs Palangoj. — Ir ūmai nei iš šio, nei iš to ji pridūrė: — O mano vyras beprotiškai mane įsimylėjęs.

Smėlis girgždėjo po jų kojomis. Tiltas likosi užpakaly. Jie ėjo ištiestomis lentomis, bet smėlio buvo tarp lentų ir virš lentų, ir korpulėse, ir tarp pirštų.

— Gedukai, kurgi tu? Nijolė, paimk Geduką už rankos. Gedukas jau buvo ant kopos. Nijolė bandė jį nutraukti žemyn.

— Leiskit man pažiūrėti į jūrą! — gynėsi Gedukas. — Vakar mačiau ten ruonį.

— Jūros liūtą, — pataisė Nijolė. — Dabar jau tamsu, ir iš taip toli nieko nesimato.

— Matosi jūra, — priešinosi Gedukas. — Mama, Nijolė melagė.

— Kokie gražūs vaikučiai, — atsiduso Pstšemenėckienė.

— O jūs turit gerą butą?

— Neblogą. — atsakė Viktorija ir pagalvojo: „Kada gi toji moteris liausis kalbėjusi“.

— A, teisybė, juk jūs pasikeitėt butais su akušere. Ji dar bar dirba mūsų ligoninėj.

— Žinau, — nukirto Viktorija. — Žinau, kad dirba.

— Taigi, kad dirba. Ji buvo, kaip tai pasakius, jūsų vyro žmona?

— Nijolė, Gedukai! Pasakykit tetai labanakt. Mes suk sime dabar į kairę.

— Ir jūs nebijot dabar ten eiti? Ten juk nieko nėra.

— O ko gi man bijoti? Plėšikų juk nėra. Pagaliau aš ir nebailu.

Pstšemenėckienė nieko neatsakė, bet iš jos sudelsimo Viktorija suprato, kad ji nori palydėti. Tačiau kelias buvo nuošalus, abiejose jo pusėse augo tankūs medžiai, o toliau abipus driekėsi nedidelis miškelis. Pstšemenėckienė pasirinko Basanavičiaus gatvę, kuria defiliavo vasarotojų poros.

— Labanakt! — šuktelėjo Pstšemenėckienė Viktorijai. — Aš užmiršau jums pasakyti, kad daktaras Barvainis atvyksta gyventi į Klaipėdą!

Take tarp medžių buvo visiškai tamsu, tik viršuje pilka vo dangaus rėželis, o po kojomis balsavo šviett smėlis.

„O vis dėlto nejauku, — mąstė Viktorija, tačiau jai buvo gėda pačiai prie save. — Aš pasakiau juk, kad esu nebaili“.

Ii paėmė Nijolę ir Geduką už rankų; tarp vaikų jai buvo drasiau.

„Reikia grįžti atgal, — vėl tarė sau mintyse Viktorija, — gali pasitaikyti kelyje girtas žmogus, gali išgąsdinti kiškis, šikš nosparnis, paukštis, net niekas. Net niekas gali mus išgąsdinti“.

Ir ji ėjo, laikydama vaikus už rankų, į priekį, o medžiai

glaudėsi už jos ir priešais ją, bet matė ji tik tai, kas buvo priešais, neatsigrįždama atgal. Jie priėjo tiltuką. Čia buvo švie siau — medžiai pasiliko užpakalyje. Priekyje vėl buvo medžiai, gal net tankesni; čia buvo vėl tamsiau. Iš kairės pusės švietė kopos. Viršum pilkavo dangus. Apačioje po tiltuku uodavo Ronžė. Buvo labai tylu, ir jūros ošimo beveik nesigirdėjo; gal tik gerai išsiklausius, iš toli ateidavo tylus vandens atodūsis. Tačiau čia, apačioje, tekėjo upokšnis ir girdėjosi, kaip vanduo trinasi į krantus, gal į tilto polius, o gal ir į dar no akmenis.

— Mama, ar tiesa, kad tėtė atvažiuos pas mus? — paklausė Nijolė.

Viktorija krūptelėjo. Nijolės žodžiai taip netikėtai su drumstė tylą, kad Viktorija privalėjo krūptelėti. Gal net vė žiai, ropoją Ronžės dugnu, krūptelėjo, nors nežinia, ar Ronžės vėžiai turi ausis.

— Tėtė gali sau neatvažiuoti, — pareiškė Gedukas. — Mama, ar yra laumių.

— Nėra laumių, sūneli. Kas tau dabar atėjo į galvą?

— Nijolė man skaitė pasaką apie laumes. Jos maudosi mėnulio šviesoje ir upėje, o paskui užkuteną žmones.

— Nekalbėk nesąmonių, nieko aš tau nesakiau, — išsigynė Nijolė. — Mamytė, aš noriu, kad atvažiuotų tėtė.

— Girdėjai juk, kad atvažiuos į Klaipėdą, jei tai tiesa, — nenoriai pasakė Viktorija. — Į Klaipėdą — tai ne pas jus.

— Į Klaipėdą — tai pas mus. Jei tėtė nenorėtų pas mus, tai jis nevažiuotų į Klaipėdą. Kodėl tu, mama, pasakei „pas jus“, o ne „pas mus“?

— Ak, palik mane ramybėje, vaikeli.

Bus daugiau.

Lietuviai veikia visur

Belgija

BELGIJOS LIETUVIŲ ŠVENTĖ

Spalio 8 d. PLB Belgijos Krašto V-ba, vadovaujama energingosios pirm. St. Dominaitytės - Baltus, suruošė įspūdingą šventę su koncertu, pamašdomis, loterija, paskaitomis ir banketu.

Į šventę sugrūžėjo per 80 Liežų, Vervier, Limburgo, Charleroi, Maestricht ir keletas iš Olandijos lietuvių su vaikais ir jaunimu. Konservatorijos studentė p. Spies (Bronė Gailiūtė) atsivežė Maestrichto miesto operetės dirigentą ir puikų tenorą olandą, su kurio padaina vo keletą lietuviškų dainų dainavo ir solo.

Iš Vokietijos taip pat atvyko penki lietuviai, kurių tarpe Amerikos lietuvis iš Los Angeles Dr. Valančius. Pastarasis įkaitė paskaitą tema „Istorijos malūnas ir Lietuvos likimas“. Kalbėtojas savo labai gyvoje kalboje, įspūdingai įtvirtintoje Maironio ir Brazdionio poezija ir humoru, nurodo, kad istorijos malūnas mala ir griaua imperijas, ruošia sostų vėrčia imperatorius ir diktatorius, nuvers ir raudonuosius carus. O mūsų tautoje glūdi jėgos, kurios pabus kada nors, kaip miegantis liūtas.

Gražiai padėklamavo po nios Pauliukonienė, Baltus ir mažą mergytę (jos tėvelis miręs, mamytė bulgarė puikiai kalbanti lietuviškai su visais vaikais).

Belgijos ir Olandijos lietuviai (iš viso apie 300) neblogo įsikūrę, dirba daugiausia Valonijos anglių kasyklose, pašižymi nepaprastu vaisingumu ir gyvai domisi lietuviškais su buvimais.

Argentina

PAGERBĖ SCENOS DARBUOTOJĄ

„Mirta Činčibiraitė“, Alfonsui Karosui - Karosevičiui režišuojant, ir pačiam vaidinant, buvo pastatyta Lietuvių Centro saliono scenoje. Po vaidinimo ALC vicep. Alf. Ruplėnas įteikė A. Karosevičiui pažymėjimą jo 30 metų be pertraukos darbuotės tos dr-jos scenos mėgėjų cilsė. Alf. Karosevičius pradėjo vaidinti 1931 metais.

BERISSO „NEMUNO“ MINĖJIMAS

„Nemuno“ 52 metų veiklos sukaktis paminėta dr-jos namuose. Publikos buvo pilna salė. Skaitlingai dalyvavo Berisso lietuviai. Dviem Pullmanais buvo atvykę SLA ir ALC ekskursantai.

LIETUVISKOS PLOKŠTELĖS

Prieš 20 metų tapo pamašmintos pirmutinės lietuviškos plokštelės Argentineje. Tai „A. L. Balso“ leidyklos pastangomis Columbia Odeon čia išleido Kipro Petrausko ir Onos Kaskas plokštelių reprodukcijas. Muziką V. Rimavičiaus dėka gimė šv. Cecilijos choro plokštelės. Paskui, bendromis pastangomis, pianistui Andriui Kuprevičiui vadovaujant, pagamintos Dainos Ansamblio choro plokštelės. Dr. Basanavičiaus vardo Argentinos Lietuvių Centras išleido Aitvarų kvarteto įdainuotas plokšteles. E. Runimienė ir O. Deveikienė išleido savo dueto lietuviškas plokšteles. Išėjo ir Muškėtų polka. M. P. Zavickienė ir Ona G. Ožinskienė lietuviškų dainų plokštelėms įdainavo. Dabar vėl pasirodė nauja plokštelė — Kur Bakužė samano ta ir Visur tyła.

leido Kipro Petrausko ir Onos Kaskas plokštelių reprodukcijas. Muziką V. Rimavičiaus dėka gimė šv. Cecilijos choro plokštelės. Paskui, bendromis pastangomis, pianistui Andriui Kuprevičiui vadovaujant, pagamintos Dainos Ansamblio choro plokštelės. Dr. Basanavičiaus vardo Argentinos Lietuvių Centras išleido Aitvarų kvarteto įdainuotas plokšteles. E. Runimienė ir O. Deveikienė išleido savo dueto lietuviškas plokšteles. Išėjo ir Muškėtų polka. M. P. Zavickienė ir Ona G. Ožinskienė lietuviškų dainų plokštelėms įdainavo. Dabar vėl pasirodė nauja plokštelė — Kur Bakužė samano ta ir Visur tyła.

Australija

ORGANIZACIJŲ POSĖDIS

Ivyko Canberros apylinkės valdybos ir visų organizacijų atstovų posėdis. Aptarti organizacijų bendradarbiavimo, Mūsų Pastogės remimo, C. Z. Biuletinio ir kiti reikalai. Taip pat buvo nutarta pajudinti lietuviškos salės Canberroji statybinės reikalai. Tam tikslui iš visų organizacijų jau išrinkta po atstovą, kurie rūpinsis minėtosios salės statybos reikais.

CENTRINIŲ NAMŲ SUSIRINKIMAS

Sydnejaus Centrinio namų Redferne akcininkai buvo susirinkę aptarti padėties, kai ne susitarta su Bankstowno Dainos valdyba dėl bendro Sydnejaus Lietuvių Centro įsigijimo.

Apsvarstius reikalą ir klaušimą išdiskutavus, buvo priimta prie nuomonės, kad šie Sydnejaus lietuvių namai laikytini ir toliau, juos pagrindinai praplečiant pagal Tarybos pateiktą projektą. Tarybai buvo suteiktas teisė pakeisti Liet. Namų įstatus, pritaikant juos pilnateisio klubo padėčiai, užtraukti reikalingą paskolą ir įrengti juos taip, kad viršuje būtų geriausia, o apačioje klubas - vaizgyla su keletą parankių kambarių skaityklai ir kitokiai kultūrinei veiklai.

BAIGĖ AUGSTUOSIUS MOKSLUS

Vytautas Inkratas įgijo „Bachelor of Commerce“ diplomą. Gimė 1926 m. Kybartuose. Gimnaziją baigė Vokietijoje — Kaselyje. Į Australiją atvyko 1949 m. 1953 m. įstojo į Sydney Technical College — komercinę mokyklą, kurią ir pabaigė.

Stankevičius - Stasa gimė 1940 m. Vilniuje. 1950 m. atvyko į Australiją. 1952 m. įstojo į Parramatta Higr School. Gavęs mokytojų koledžo stipendiją, 1958 m. kol. Stasa įstojo į Sydnejaus universitetą humanitarinių mokslų fakultetą. Algis Stasa baigė tris „A. L. Balso“ leidyklos pastangomis Columbia Odeon čia išleido Kipro Petrausko ir Onos Kaskas plokštelių reprodukcijas. Muziką V. Rimavičiaus dėka gimė šv. Cecilijos choro plokštelės. Paskui, bendromis pastangomis, pianistui Andriui Kuprevičiui vadovaujant, pagamintos Dainos Ansamblio choro plokštelės. Dr. Basanavičiaus vardo Argentinos Lietuvių Centras išleido Aitvarų kvarteto įdainuotas plokšteles. E. Runimienė ir O. Deveikienė išleido savo dueto lietuviškas plokšteles. Išėjo ir Muškėtų polka. M. P. Zavickienė ir Ona G. Ožinskienė lietuviškų dainų plokštelėms įdainavo. Dabar vėl pasirodė nauja plokštelė — Kur Bakužė samano ta ir Visur tyła.

vieną filosofijos, šiais metais įsigydamas Bachelor of Arts diplomą.

BANKSTOWNO

„Švyturio“ ansamblis šiuo metu gyvai repetuoja tautinius šokius „Dainavos“ saleje. Tautinių šokių vadovai — V. Šutas ir M. Cox'ienė.

„Atžalos“ teatro grupė kruopščiai repetuoja S. Čiurlionienės - Kymantaitės keturių veiksmų dramą „Aušros Sūnūs“. Veikalą režisuoja S. Skorulis.

Brazilija

BRAZILIJOS LIETUVIŲ FILMAI

Sąryšyje su Brazilijos įvykiais, susidomėta A. L. Balso leidėjų pergabentais Brazilijos lietuvių gyvenimo filmais. Po lietuviškų filmų buvo parodyta keletas kultūrinių filmų, kaip tai Hawajaus Universiteto choro ekskursija po Japonijos kultūros centrus, Hawajaus kultūrinis ir ekonominis klimas ir pora filmų iš JAV gyvenimo.

LIETUVIS LAKŪNAS

Zdislovas Koronkevičius šiuo metu skraido netoliese — Port Pirie (S. A. Air Taxis Ltd.).

Atlikdamas darbo sutartį Queenslando girininkijoje, skubiai mokėsi angliskai ir kas savaitgalis važinėjo į Brisbanę (apie 50 mylių) mokyti skraidyti. Ten įsigijo ir privataus lėktuvo licenziją, Komercinio piloto licenziją įsigijo Adelaidėje 1955 m. Pradžioje skraidė Robby's Aircraft Co., kur jo pagrindinis darbas buvo trąšų barstymas, tačiau tris mėnesius skraidė scintilometru aprūpintu lėktuvu, įsiekdamas uranijos bei torijaus, o taip pat ir naftos Simpsono dykumoje. Vėliau buvo išsiųstas 8 mėnesiams į Centrinę Australiją žiūrėti keleivius ir prekes, o taip pat atlikti sudėtingus žvalgymo nius skraidymais, įsiekiant nikelio Gibsono dykumoje. 1957-1959 m. Muir Aviation Darwin lėktuvais gabeno keleivius ir prekes iš Darvino į įvairias misijas, išblaškytas įvairiose Australijos dykumose, į valstybines čia buvusių stotis, kasyklas, galvijų ūkius. Jo keleiviai buvo milijonieriai ir ubagai, čia buviant, nusikaltėliai, raupso tieji ir net lavonai.

Iki šiol Koronkevičius jau turi išskraidęs 3.500 valandų, atseit, beveik penkis mėnesius yra išbuvęs ore.

SUVAŽIAVIMO REIKALAI

Apylinkės valdyba Lietuvių Namuose buvo sukvietusi Adelaidės lietuviškas organizacijos pirman pastarimui būsimos „Krašto Tarybos suvažiavimo ir Meno Dienų reikalais. Pasitarime apsvartyti principiniai klausimai ir atitinkamų komitėjų sudarymas. Adelaideje laukiama apie 400 svečių.

Lenkija

LVK D-JOS PASTANGOS MIS VARŠUVOJE

surengha paroda, kurioje buvo eksponuotos knygos išverstos iš lietuvių į lenkų k., lietuvių liaudies menas — audiniai. Parodoje pasirodė dailininkai St. Gaida ir Kazys Švainovskis. Šis pastarasis parodė akvarelę tapybą ir grafiką, o Gaida peizažus aliejinė tapyba. Liaudies meno, eksponatai parodoje buvo paimti iš gyventojų, Suvalkijos lietuvių. Audinių spalvų deriniai pasižymėjo subtilumu, raštas — įvairumu ir kruopščiu išpildymu. Trečiame parodos skyriuje parodyti grožinės literatūros vertimai į lenkų kalbą — P. Cvirkos, J. Baltušio, V. Mykoliaičio - Puino, J. Bieliūno ir kt. knygos.

Vėliau paroda iš Varšuvos buvo perkelta į Seinus ir ją galėjo aplankyti ne tik Seinų ir Suvalkų sričių gyventojai, bet ir žmonės iš įvairių Lenkijos vietovių. Parodoje lankytojų skaičius kasdien sekė ligi šimto ir visi išėdavo patenkinti, su sūžavę lietuvių dūškų darbais. Paroda buvo proga ir toliau gyvenantiems pažinti lietuvių liaudies talentą ir kūrybinės dvasios tobulėjimo raidą. Parodai pasibaigus buvo paskirtos premijos eksponatų savininkams. Pirmoji premija paskirta Antanui Macekonui iš Seinų ir Kaz. Švainovskui iš Varšuvos. Lenkijos lietuviai deda pastangų surengti ir daugiau panašių parodų.

Vokietija

GAL ATSIRASTŲ PASITU RINTI ŠEIMA, KURI GALĖTŲ PAREMTI INVALIDĄ?

Vokietijoje, Schongau - Leich, Tannenhof 16, gyvena višiškas invalidas — liginis Antanas Puidokas. Jam yra nuėjautos abi kojos, išimti ne tik dantys, bet ir dantų kaulai, su gadinata širdis ir viduriai. Viena koja vėl pūliuoja ir dar reikės patrupinti. Jis yra lietuvis patriotas, dalyvavęs Klaipėdos sukilime 1923 m., kariavęs prieš bolševikus, o dabar yra visų apleistas ir vienišas.

SVEICARIJOS RADIOFONO REPORTERIS GIMNAZIJOSJE

Į Vasario 16 gimnaziją Bazelio radiofono studijos bendradarbis Dr. T. Arnold atsilankė paruošti reportažą iš PLB Vokietijos Bendruomenės ir Vasario 16 Gimnazijos gyvenimo. Jis turėjo gana ilgą interview su direktorium apie šios gimnazijos atsiradimą, tikslą, jos išlaikymo šaltinius, atlyginimus etc.

Dr. Roman Pniewski

Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose. Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas. 3537 PARK Ave, Montreal. Tel. VI 5-7623. Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

BELLAZZI - LAMY, INC

DO 6-6941 7682 Champlain Blvd. LaSalle. Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai. Insuliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popieris.

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVEJAS AUGSTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS ANGLISKOS MEDŽIAGOS 79 ir 81 St. Zotiue St. E. Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

SIUNTINIAI LIETUVON

Kaufman's Woollens & Textiles

3997 ST. LAWRENCE BVD. TEL. Victor 2-5319

Iš čia pasiūsite isuntinius savo artimiesiems **garantuotai skubiausiai ir urmo kainomis** (30—40% žemiau rinkos kainų) Importuojame iš Anglijos geriausias angliskas vilnones medžiagas vyr. ir mot. kostiumams ir suknelėms. Turime didžiulį pasirinkimą vilnonių, kašmiro ir šilk. skarelių. Ateikite ir įsitikinkite, kad čia perkant sutaupysite. Priimame užsakymus vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir paltams. **CH. KAUFMANAS** Buv. Audinių fabriko Litex Kaune vedėjas

Amerikos J. Valstybės.

PROFESORIŲ SUVAŽIAVIMAS

1961 m. spalio 29 d. Čikagoje, Jaunimo centro namuose (5620 So. Clarmont) įvyko Lietuvių profesorių dr-jos Amerikoje visuotinis narių suvažiavimas, kurį atidarė v-bos pirmininkas prof. M. Krikščiūnas.

Pastarajame laikotarpyje nurodė šie LPDA nariai profesoriai: Teodoras Daukantas, Kazimieras Oželis, Kazimieras Pakštas, Vladislovas Šilkarskis, Steponas Stankus ir Karolis Zaluskas. Mirusiuosius narius suvažiavimo dalyviai pagerbė su sikaupimo minute.

Pirm. M. Krikščiūnas padarė išsamų v-bos dvejų metų veikimo pranešimą, išryškindamas, kad v-bos nariai, ypač pirm. ir vicepirm. veiklai dalyvavo įvairioje lietuvių tautiška kultūrinėje veikloje. V-ba rūpinasi paremti lietuvių kultūrinę įstai gas. 1954 m. v-bos pastangomis LPDA pasidarė Lituanistikos instituto, o 1961 m. Lietuvos tyrimo instituto amžinuoju nariu, kiekvienu atveju įnešdama po 100 dol. v-bos pirm. dalyvauja Lituanistikos instituto globos komitete, Kultūros fondo, Lietuvių b-nės (LB) centr. švietimo taryboje ir LB apygardos švietimo komisijoje, atstovaudamas LPDA, kuri sudaro savarankę Lietuvių b-nės apylinkę.

Toliau pirm-kas nušvietė, kaip vykdomi paskutinio LP

Be to, reporteris užfiksavo garbinę juostą įvairius momentus iš moksleivių pamokų, pertraukų ir dainavimo. Taip pat buvo atskirų pasikalbėjimų su mokiniais. Medžiaga bus po kurio laiko perduodama per šveicarijos Beromuenster radiofoną. Tai yra gražus šveicarų mokslo lietuvių atžvilgiu.

Šveicarijos įstaigos ir visuo menė yra daugiausia suteikusi aukų Vasario 16 gimnazijos sklypui ir rūmams įgyti (inž. Stankaus vajeaus metu 139,000 DM.).

DA suvažiavimo nutarimai. Biologifraginį veikalą buvo numatyta išleisti dar šiais metais, bet dėl techninių sunkumų ir bendradarbių trūkumo jo išleidimas užsitęsė. Tame darbe daugiausiai v-bai padėjo narys profesorius V. Maciūnas, sudarydamas Filadelfijos universiteto bibliotekoje esamų lituanistikos leidinių daugiau negu keturių tūkstančių veikalų kartotinę sąrašą. V-ba akykliai seka ir kitomis kalbomis pasirodantiuose veikaluose tolerantiškus ar nedraugiškus pasisakymus prieš lietuvius.

Pagaliau pirm. nurodė, kad sulėtėjo ypač jaunesniųjų akademikų įjungimas į LPDA ir išreiškė viltį, kad jaunieji lietuviai akademikai supras, jog nuo jų prisidėjimo ar neprisidėjimo priklausys iš viso ne tik LPDA tęstinumas, bet ir naujosios kartos sąsaja su Lietuvoje ugdyta ir atsinešta tautine kultūra.

Iš piniginių pranešimo paaiškėjo, kad v-ba pakartotinai nors kukliomis pašalpos sušelpė savo amžiumi pažengusių neturtingų narius ir lietuvių 16 Vasario gimnaziją. Rezultato komisijos protokolais pa rodė, kad LPDA piniginiai reikalai išd. prof. St. Dirmanto vedami tvarkingai ir lėšos tikslinai sunaudojamos.

V-bos suorganizuotas knygy nas per šiuos dvejus metus gavo didesnę kiekį knygų iš Baltimorės lietuvių knygyno ir iš mirusio nario prof. Jurgio Čiurlio žmonos 14 inžinerijos mokslo veikalų.

V-bos teikimu suvažiavimas, atsižvelgdamas į nuopelnus lietuvių tautai, pakėlė LPDA garbės narius šiuos profesorius: Viktorą Eiržišką, Steponą Kolupailą, Matą Krikščiūną, Joną Šimoliūną ir Stasį Dirmaną.

Pagirdamas buvusios v-bos veiklą, suvažiavimas padėjo visi valdybai, ypač jos pirm. Nukelta į 6-tą psl.

Įvairūs Draudimai:

GYVYBĖS, PENSIJOS, LIGOS ir kt. GAISRO, AUTOMOBILIŲ, VAGYSTĖS ir kt.

Vacys H. Žižys

Greitas ir sąžiningas patarnavimas. Tel.: įstaigos VI 2-1427; namų LA 3-1084

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000 prez. J. Skučas, RA 2-6152, 6966-44 Ave. Rsm. Ižd. E. Griganičiūtė. Telef. RA 7-4097. Reikalu Vedėjas D. N. Baltrukonis, CR 6-5075.

LIETUVIŠKOJE MEDŽIO DIRBTUVĖJE

BALTIC

Daromos įvairios durys, langai, virtuvėms kabitai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai. SAV. K. KIAUSAS ir J. ŠIAUČIULIS yra tos srities specialistai su 22 metų praktika Lietuvoje, Vokietijoje, Anglijoje ir Kanadoje. Lietuviams nuolaida. Adresas: 547 Lafleur Str., Ville LaSalle, Montreal, P. Q. Tel.: DO 6-3884.

ME7-6727

DE LUXE CLEANERS

Sav. P. RUTKAUSKAS

117 — 6th Avenue, LACHINE.

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

VISŲ RUŠIŲ DRAUDIMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotiue) Montreal 36, Que. Tel. RAYmond 7-3120.

SIUNTINIAI

Visų rūšių siuntiniai pigiausiomis kainomis per JANINĄ ADOMONIENĘ.

Kreiptis: 1674 Couvrette St., Ville St. Laurent, Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940.

NIAGAROS PUSIASALIS

KARIUOMENĖS ŠVENTĖ

Lapkričio 23-ji yra tikrasis mūsų kariuomenės gimtadienis. Tai šviesi ir garbinga diena. Daugiarėiksmė, daugiaprasmė. Toji diena visada simbolizuoja mums laisvės ilgesį, siekiną, atkakliausią kovą ir nuolatinį budėjimą. Laisvė ir kova, karys ir nepriklausomybė — intymiai, nedalomai dalykai. Tai nėra tik praeitis, bet dabartis ir ateitis. Todėl ir Lapkričio 23-ji yra žuvusių, mirusių, gyvųjų ir tebekovojančių karių diena. Šią sukaktį mūsų tauta mini būdama okupantų pavergta, todėl jauskime pareigą tęsti šios garbingos šventės minėjimą, nežiūrint koks būtų ilgas išsilaisvinimo kelias, vilties atgauti laisvę lietuviams niekada nenustos. Laisvės troškimas ir jos siekimas yra prigimtas — natūralus kiekvieno paskiro žmogaus ir tautos pasi- reiškimas. Tos Dievo įkvėptos žmogaus savybės niekada mums negali nei atimti, nei užgimdyti. Daugiau iniciatyvos, aktyvumo rodykime kovodami dėl Lietuvos laisvės. Niekada nepamirškime kilniųjų ir šventųjų įsipa- reigojimų Tėvynės atžvilgiu. Tatai mus skatina ir šaukte šaukia:

1. Didinga, graži ir garbinga mūsų protėvių mums palikta istorija;
2. Mūsų tautos pavergimo laikmečio knygnešių tautos ža- dintojų, vargo mokyklos. Aušros ir Varpo vyrų mums įkvėp- ta lietuvių ir laisvės dvasia;
3. Nepriklausomybės kovų dalyvių aukos sudėtos ant Lie- tuvos aukuro 1918-20 m.;
4. Dvidešimt su viršum ne- priklausomo gyvenimo metu mūsų tautos pasiekti laimėjimai ryškiai sako, kad mūsų Tė- vynė gali klestėti ir jaustis lai- minga tik laisva būdama.
5. Mūsų tautos kankinų pra- lietas kraujas nacių kacetuose, sovietų mirties stovyklose: Si- bire, o taip pat — Červenė, Praveniškė, Rainiuose, Pa- garyje, Panevėžyje ir daugelyje kitų vietų;
6. Mūsų tautos ir jos parti-

Lietuviai advokatai NEIMAN, BISSETT & SEGUIN

Barristers, Solicitors,
Notary Public.

35 Heyden Street
(netoli Bloor ir Yonge)
Toronto 5, Ont.
Tel. Office WA 4-9501
Res. BE 3-0978

Lietuvio Advokato Įstaiga.

Victor D. ALKSNIŠ
Advokatas — Notaras
124 Galley Ave.

Toronto 3, Ont.
Telefonas EM 2 2585

A. E. McKAGUE, Q. C.

Barrister and Solicitor
Advokatas ir Notaras.
Tel. EM 4 394 EM 4 1305
1008 Northern Ontario Bldg.
330 Bay Street.

zanų kraujas, pralietas ir lieja- mas ligi šios dienos.

Šitokia prasme, šitokiais jau- smais ir mintimis lapkričio 23- sios dienos proga lietuvių ve- teranų s-gos „Ramovė“ nuošir- džiausiai sveikina visus tautie- čius-es ir linki visada pasilikti ištikimais ir kovojančiais savo Tėvynės sūnumis ir dukromis.

Lapkričio 23-os dienos minė- jimas įvyks Niagaros pusiasa- lyje lapkričio 25 d. 6.30 val. vak. slovakų salėje, Weiland- -Page gt. kampe, St. Cathari- nes, Ont.

Programa: minėjimo atida- rymo žodis skyriaus pirm. J. Grigo, invokacija Tėvo B. Mi- kalausko, paskaita Ltn. Z. Pi- liponio ir meninė dalis, kuria špildys TL Choras „Varpas“ vadovaujamas muz. St. Gaile- vičiaus. Po minėjimo dalies su- buvimas, veiks bufetas su šiltais ir šaltais valgiais, gėrimais ir turtinga loterija.

Lapkričio 26 d. 10 val. ry- to, 75 Rolls Ave., St. Cathari- nes, Ont., pamaldos už žuvu- sius ir žūstančius kovotojus dėl Lietuvos laisvės.

Maloniai prašome visų lietu- vių minėjime dalyvauti iš arti- miausių ir tolimesnių apylin- kių.

Minėjimą ruošia ir visų apy- linkių malonius tautiečius-tės- jame dalyvauti nuoširdžiai pra- šo

**Niagaros Pusiasalio Ramovėnų
Valdyba.**

PROFESORIŲ SUVAŽ...

Atkelta iš 5-to psl.

ir vicepirm., už atliktus darbus ir nutarė, kad nauja v-ba: baig- tų išspausdinti lituanistikos bi- bliografijos knygą, suintensy- vintų naujų narių verbavimą, tęstų aktyvią paramą lietuvių kultūrinei veiklai — įieškotų ke- lių lietuvių priauganti jaunimą įtraukti į lietuvišką kultūrinį gyvenimą.

Numatydamas v-bos veiklos padidėjimą, suvažiavimas nuta- rė padidinti v-bos narių skai- čių nuo 5 iki 7 asmenų ir iš- rinko sekantiems dvejiems me- tamis valdybą: Matas Krikš- čiūnas, Stasys Dirmantas, Jo- nas Simoliūnas, Motiejus Na- vytis, Krist. Gudaitis, Bronius Vitkus ir Petras Mačiulis. Re- vizijos komisija: V. Maneis, K. Paukštys ir P. Čepėnas.

Suvažiavimui v-ba, vadovau- jant vicepirm. prof. St. Dir- mantui, suorganizavo rejų bei vertingų lituanistinių knygų pa- rodą.

Kaikurių LDA narių ponios suvažiavimui suruošė kavare- užkandžių organizavimui pris- dėjo ponios: Elzė Gudaitienė, Aldona Gudaitytė — Žibienė, Ši- maitienė ir Irena Bačkienė.

Dr. K. Gudaitis
LPDA V-bos korespondentas.

LIETUVIAI KURIA LIETU- VIŠKAS ŠEIMAS

Savo laimei ir tautos gerovei. Kas neranda lietuviškos savo aplinkumoje, tesikreipia adre- su: G. Žilvitis, 7722 George St., LaSalle, P. Q., Canada. Paslaupą garantuota. Patarna- vimas nemokamas, nes reikalas tautinis.

Taupyk ir skolinkis

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyve „PARAMA“

Bustinė: Lietuvių Namai

1129 Dundas St. West, Toronto 3, Ont., tel. LE 2-8723

Už santaupas moka nuo 4% ligi 5%.

Už asmenines paskolas ima tik 8%.

Už paskolas morgičius — 7%.

Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos.

Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydy.

Darbo valandos:

Pirmadieniais ir penktadieniais nuo 10 v. r. ligi 1 val. p. p. ir

vakarais nuo 5.30 ligi 9 v. v.

Antradieniais nuo 10 v. r. ligi 1 v. p. p. ir vakare nuo 7—9 v.

Trečiadieniais ir ketvirtadieniais nuo 10 v. r. ligi 1 v. p. p.

MŪSŲ LAISVĖS ŽIBURĖLIS

Atkelta iš 3-čio psl.

Hitleris dar Prancūzijos nenu- galėjęs, būtų neleidęs Stalinui mus užpulti, ypatingai, kad mes būtume buvę, kad ir prieš mūsų norą, bet realūs jų abie- jų sąjungininkai. Mes būtume sustiprėję ir militariškai, ir ge- ografiškai, na ir žinoma mora- liškai pasaulio akyse.

Net ir 1940 birželio ultima- tumui būtume galėję pasiprie- šinti, o greičiausia jo būtų vi- sai nebuvę arba visai kitokios formos.

Po šitos mums nedovanoti- nos klaidos, po vienintetės, sa- kyčiau, galimybės mums išlikti laisviems, nors kad kaip ir suo- mių kančiomis, reiktų visai ki- tą istorijos lapą atversti, kurio antgalvę mes dar gerai prisime- name: „Vilnius mūsų, o Lie- tuva rusų“! Man tiesiog koku- prisiminti tą mūsų brangiosios laisvos Lietuvos paskutinių ir tik 9-nių mėn. agoniją. Stali- no bolševikija žaidė su mumis ir dar tęsia iki dabar, pasaky- čiau ne kaip katė su pele, bet kaip hiena su mūsų jau tūkstan- čiais nužudytų ir tebžudomų būsimų lavonų. Nulenkus gal- vą čia man matosi mūsų Karo muzėjaus parašytas devyzas: „Tas laisvės nevertas, kas negi- na jos!“ Pasiteisinimui ir gal- vilčiai neužmirškime, kad per 100 milijonų vidurio europiečių tas pačias kančias kentėjo ir dar tebekentia ir visas pasa- lis jau mato, kad tai daro ras- kis — bolševikas.

Taip lietuvis mokėjo ir norė- jo laisvę ginti. Nei viena kita tauta neparodė tokio sponta- niško vieningumo ir atkaklu- mo, kaip kad ir bolševikų nu- trypta ir išskankinta 1941 vasa- ros Lietuva.

Nežiūrint, kad tik per 12 me- nesių pirmos bolševikų „juk draugiškos“ okupacijos, tik ką žydėjusios Lietuvos struktūra buvo sugriauta, apversta augš- tyn kojomis. Nežiūrint, kad bolševikai sistematiškai ir be- perstojo ugdė mūsų vadus, ar- sukio į kalėjimus viso apie 12 tūkstančių geriausių Lietuvos sūnų. Nežiūrint, kad pagal Hit- lerio — Stalino Pabaitio pasi- dalinimo sutartį, mus apleido apie 17.000 vokiečių ir jais vie- nokiu ar kitokiu būdu privertu sių apie 18.000 lietuvių.

Nežiūrint, kad bolševikai or- želio 14—16 dd. kaip gyvulius užkaltuose vagonuose išvežė apie 40.000 geriausių Lietuvos žmonių. Nežiūrint, kad visi se- nieji ir greitomis įrengti kalėji- mai ar koncentracinės stovyk- los buvo prikimštos sausakim- šiai geriausių Lietuvos sūnų. Pa- galiau, nežiūrint, kad subolše- vikinta ir sistematingai benai- kinama buvusi puiki apie 20 —25 tūkstančių Lietuvos ka- riuomenė beturėjo tik kelius pulkus bolševikų politrukų iš- visų pusių apsuptus ir prakiš- kai išstumtus už Lietuvos gal- mo gynimo ribų.

Nebuvo jau nei generolų, nes jų keliėjo su bolševikais, kaip pav. Vitkauskas ar Kar- velis, o kiti buvo arba jau nu- šalyti, arba kalinami, arba kur- nors saugomi vietinių komunis- tų ar rusų. Nebuvo ir tautos va- do A. Smetonos su visais jo mi- nisteriais.

Ir vis dėlto kai 1941 birže- lio 22 Kauno, Vilniaus, Šaulių ir kituose aerodromuose supų- kėjo pirmosios vokiečių bom- bos, lietuviai, kaip vienas, šoko dar kartą iš Lietuvos vyti to lietuvių smauglio bolševiko. Jie nuogomis rankomis puolė tų driskiųjų keliolika Lietuvoje sto- vėjusių divizijų ir pirmą išplėšė iš jų ginklus juos mušė ir su- lupė taip, kad daugumas jų ne- suspėjo ir pabėgti iš Lietuvos. Pilnos pakelės liko užkimštos apverstų ar apsprūdintų bol- ševikų tankų ar sunkvežimių.

Per nepilnas šešias dienas Lietuva vėl buvo laisva ir ji jau turėjo laikinąją vyriausy- bę, o vokiečių kariuomenė be- veik be mūsų su bolševikais, pražygiavo per Lietuvą į ry- tus.

Taip, lietuvis mokėjo ginti ir apginti laisvę. Ir tegul viso- kie propagandininkai nesafo, kad tai buvo buržujų ar lietu-

Nepavėluokite!

SIŪSKITE SIUNTINĮ DABAR

Turime garbės pranešti, kad mūsų anksčiau skelbti 1000 KALĖDINIŲ SIUN- TINIŲ BE UŽDARBIO jau išparduoti ir išsiųsti; ir, nors gauta daugiau užsaky- nų dėl šių siuntinių ši metą, negu kad buvo paskirta, Lietuvių Prekybos Bendrovės vado- vybė nutarė išsiųsti visus iki šiol gautus užsakymus.

Žiūrint, kad gausūs skaičiai užsakymų ir klausinėjimų vis dar gaunami, Bend- rovė nutarė paskirti dar 1000 bet PASKUTINIUS Kalėdinius Siuntinius be uždarbio.

KALĖDINIŲ SIUNTINĮ NR. 1 sudaro:

1. 3¼jardų vilnonės medžiagos vyriškam ar moteriškam kostiumui, tamsiai mėlytos, rudos ar pilkos;
2. 4 jardai skalbiamo aksomo suknelei ar moteriškam kostiumui, žalio, šviesiai ar tamsiai mėlyno;
3. 3 jardai poplino marškiniams ar bluzei, balto.

Normali šio siuntinio kaina yra \$ 36.00.

Kalėdinė kaina **be uždarbio** už siuntinį Nr. 1 yra tikrai — \$ 29.50 įskaitant vi- sus mokesčius.

DVIGUBĄ KALĖDINIŲ SIUNTINĮ NR. 1 sudaro:

1. 6½jardų vilnonės medžiagos vyr. ar mot. kostiumui, tamsiai mėlynos, rudos ar pilkos;
2. 8 jardai skalbiamo aksomo suknelei ar mot. kostiumui, žalio, šviesiai ar tamsiai mėlyno;
3. 3 jardai poplino marškiniams ar bluzėms, balto.

Normali šio siuntinio kaina yra \$ 66.00.

Kalėdinė kaina **be uždarbio** už siuntinį, dvigubą, Nr. 1 yra tikrai — \$ 57.40 įskaitant visus mokesčius.

KALĖDINIŲ SIUNTINĮ NR. 2 sudaro:

1. 3¼jardų vilnonės medžiagos vyr. ar mot. kostiumui, tamsiai mėlynos, rudos ar tamsiai pilkos;
2. 3 jardai vilnonės medžiagos mot. ar vyr. paltui, mėlynos, rudos, tamsiai mėlynos ar žalios;
3. 4 jardai skalbiamo aksomo suknelei ar mot. kostiumui, žalio, šviesiai ar tamsiai mėlyno;
4. 4 jardai gėlėto nailono suknelei ar 2 bluzėms, daugiaspalvio;
5. 3 jardai poplino marškiniams ar bluzei, balto.

Normalo šio siuntinio kaina yra \$ 62.00.

Kalėdinė kaina **be uždarbio** už siuntinį Nr. 2 yra tikrai — \$ 55.00 įskaitant vi- sus mokesčius.

KALĖDINIŲ SIUNTINĮ NR. 3 sudaro:

1. 6½jardų vilnonės medžiagos 2 mot. kostiumams, tamsiai mėlynos, rudos ar pilkos;
2. 6½jardų vilnonės medžiagos 2 vyr. kostiumams, tamsiai mėlynos, rudos ar pilkos;
3. 8 jardai skalbiamo aksomo 2 suknelėms ar mot. kostiumams, žalio, šviesiai ar tam- siai mėlyno;
4. 4 jardai gėlėto nailono, daugiaspalvio, suknelei ar 2 bluzėms;
5. 3 jardai poplino marškiniams ar bluzei, balto.

Normali šio siuntinio kaina yra \$ 101.60.

Kalėdinė kaina **be uždarbio** dėl siuntinio Nr. 3 yra tikrai — \$ 79.00 įskaitant visus mokesčius.

Paprašius mes oro paštu nemokamai siųsime medžiagų pavyzdžius į bet kurį pasaulio kraštą.

Mes garantuojame:

1. Kiekvienas siuntinys bus pristatytas.
2. Jei siuntinys dingtų, mes grąžinsime pinigus arba nemokamai pasiųsime kitą siuntinį.
3. Apmokėsime visus mokesčius, dėl to gavėjai Lietuvoje, sulaukę siuntinio, moko- nebeturės primokėti.
4. Medžiagas **visas siųsime** tikrai pagal pavyzdžius.

ŠIS YRA MŪSŲ PASKUTINIS SKELBIMAS ŠIAIS METAIS

tad linkime visiems mūsų klientams —

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAI MINGŲ NAUJŲ METŲ

LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖ

341 Ladbroke Grove,
London, W. 10.
England.

vių fašistų — nacionalistų dar- bas. Ne, tai padarė liaudis, visi lietuviai. Ir jie staiga tapo visi generolais, o jų vardas buvo su- kilėlis partizanas. Jie lietuviškai sulupė tą amžiną Lietuvos va- gę, skriaudiką ir žmogžudį rusą bolševiką.

Deja, nėra dar buvę kvailės- nių diplomatų, negu Hitlerio vokiečiai. Sunku istorijoje su- rasti didesnę ir galingesnę psi- chopatą ir beširdį masinį žmo- gžudį, greičiau tautąžudį, koks buvo Hitleris.

Vieton padėkos už netikėtą spontanišką pagalbą, vieton sa- vanoriškai leidus susiformuoti ir panaudotį mažiau ½ milio- no pabaltiečių armiją prieš bol- ševikus, hitlerininkai išvaikė mūsų susidariusią tautinę vė- riausybę, gaudė patriotinę, šau- dė juos fortuose ir prie sienų, žudė koncentravimo stovyklo- rininkų. Laukėm nekantrauda

se, rinko visokius avantiuris- tus prisiplakėlius ir kūrė šiaudi- nes, būk savivaldybes, kad len- gviau išnaudojus ar sugaudžius stipresnius patriotus. Žodžiu, tik kitais būdais, negu bolševi- kai, bet vistiek smaugė ir naikė- no lietuvių tautą. Ir vėl Lietu- va ir lietuvis karys liko be vil- ties, be draugų ant kelio tarp susigrūmusių jo amžinų smaug- lių kolesų — rusų ir vokiečių.

Karui jau baigiantis, kada jau aiškus buvo Hitlerio aiini- jos likimas ir vėl lietuviai ka- riai, šiočiai tokiai vilčiai išbė- kus, spontaniškai pakluso ir ma- siškai ruošėsi ir stoji į gen. Plechavičiaus organizuojamą lietuvišką armiją. Vien tik Vil- niaus karininkų registracijos puikte 1944 žiemą savanoriš- kai užsirašė per tūkstantis bu- vusių Lietuvos kariuomenės ka- rininkų. Laukėm nekantrauda

mi pašaukimo vėl į ranką pa- imti ginklus, pastoti į tėvynę be atplūstančiam rusui bolševikui kelią. Bet ir tada greit paaiši- jo išskvailėjusio Hitlerio užma- čios. Ir reikia pasakyti, kad gen. Plechavičius puikiai ir su- maniai išlaviravo ir neleido vo- kiečiams surinkti Lietuvos ka- riuos bendroms žudynėms už Hitlerio interesus, taip kaip at- sitiko su Varšuvos gynėjais len- kais, kai Stalinas juos sukurstė, o paskui 3 mėn. laukė, kol tuos gynėjus vokiečiai sunaikino.

Bet lietuvis, ar buvęs laisvos Lietuvos karys ar partizanas- nenuleido rankų. Slaptai orga- nizavosi ir viešai kovojo su antrą kartą atšliaužusia į Lietu- vą raudonąja armija. Jų buvo visur ir karui besibaigiant ir po karo 1945 jie faktiškai valdė Lietuvą — ištisi apskričiai bu- Nukelta į 7-tą psl.

HAMILTON

NUOTAIKINGASIS LIET.

NAMŲ BALIUS

Jau šį šeštadienį, lapkr. 25 d. Jo metu mūsų jaunimas duos trumpą ir įdomią programą. Pirmą kartą Hamiltone išgirsime liet. Olimpia orkestrą. Jo vadovas Alb. Ripkevičius paruosė specialų Hamiltonui lie tuviškos šokių muzikos reper tuarą.

Baliaus pelnas skiriamas Tautos Namams, kurių statyba vi šiuo rmtumu planuojama ateinančiais metais, tad visi tautiečiai, o ypač LN nariai jauskime pareigą šiame parengime dalyvauti.

LN v-ba visiems atsilankiu siems iš anksto nuoširdžiausiai dėkoja!

Sk. St.

TĖVŲ SUSIRINKIMAS

Vysk. M. Valančiaus lietuvių šešt. prad. mokyklos mokinių tėvų visuotinis metinis susirinkimas šaukiamas lapkričio 26 d., sekmadienį, tuojau po pamaldų, 12 val., Aušros Vartų parapijos salėje.

Dienotvarkė: pranešimai, tėvų k-to rinkimas ir kiti aktualūs mokyklos reikalai.

Prašome visus mokyklą lankančių mokinių tėvus būti atsilankyti. Stengsimės su šiuo susirinkimu neužtepti, kad nesitrukdytų jūsų brangus laikas. Tėvų k-to pirm. ir mok. v-jas.

KARIUOMENĖS ŠVENTĖ PAMINĖTA

Hamiltoniečiai kariuomenės šventę kasmet mini, kaip didelį įvykį Nepriklausomoje Lietuvoje ir jos vaidmenį, atstatant Lietuvos valstybę. Jei nebūtume turėję kariuomenės, tai nebūtume galėję iškovoti Lietuvos laisvės. Komunistai jau 1918-19 m. būtų pavergę mus. Lapkričio 4 d. Hamiltone įvyko minėjimas Knights of Columbus salėje. Paskaitą skaitė Lietuvos Šaulių sąjunga vadovas pulk. Pr. Saladžius. Meninę dalį atliko Rochesterio Lietuvių choras vadovaujamas J. Adomaičio. Vėliau visi gražiai prisiminė lietuvių, kurie šiandien yra išblaškyti po platųjį pasaulį. Didelį jų dalį žuvo partizaninėse kovose, Sibiro ištrėnime. Jie buvo atitinkamai pagerbti.

PIRMAS SNIEGAS

Hamiltoniečiai iki šiol galėjo džiaugtis nepaprastai gražiu oru: saulėta, šalta ir sausa. Net per daug sausa. Kai kuriems ūkininkams jau pradėjo trūkti vandens. Seniai jau nebelyjo. Tik staigiai lapkričio 8 d. po pietų iškrito pirmas sniegas (3—5 inč.). oras gerokai atšalo ir jau du kartu naktį buvo tik 20—25 F. Laukiama greit tikros žiemos.

A. LIODZIUS, B. L.,

Viešasis Notaras

(Notary Public)

Advokatas iš Lietuvos.

Namų, žemės ar bet kurio biznio pirkimo-pardavimo dokumentų sudarymas ir visi kiti notariniai reikalai. Teisiniai patarimai. Morgičiai.

Istaiga: JA 7-5575;

Namų: FU 3-8928.

20 King Street East, Hamilton.

TAUPLYK IR SKOLINKIS KOOPERATINIAME BANKELYJE „TALKA“

Išduodamos asmeninės paskolos iki 3,000 dol.,

morgičių paskolos iki 50% turto vertės.

Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas.

Pilnas čekių patarnavimas.

Darbo dienos:

Pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. p. p.

Antradieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro.

20 King St. E. Room 13.

Tel. JA 7-5575

LIETUVIŲ NAMAI HAMILTONE

Maloniai kviečia visus tautiečius atsilankyti į

RUDENS BALIŲ

kuriame mūsų jaunimas išpildys trumpą programą

— Margarita Klevaitė ir Rimas Klevas duos kelis jungtinius šokius;

Birutė Bogušytė iš St. Catharines ir

Vytautas Beniusis iš Hamiltono

išpildys keletą solo dalykų akordeonu.

Sis nuotaikingas balius įvyks

Knights of Columbus salėje,

222 Queenston Rd.

Šokiams gros lietuviškas OLYMPIA orkestras iš Toronto, vedamas

Alb. Ripkevičiaus.

Šokių pradžia 7 val. 30 min.

Jaunimo meninė dalis 9 v. — 9 v. 45 min.

Veiks bufetas, loterija ir staliukų loterija.

Įėjimas \$1.50

Studentams \$0.75

Hamiltono Lietuvių Namų Valdyba.

MŪSŲ LAISVĖS ŽIBURĖLIS

Atkelta iš 6-to psl.

vo jų žinioje ir jie vaikščiojo goslavijs ir be jų moka komu nistiškai gyventi, arba štai pvz. mažutė Albanija išprašė ruskių povandeninius laivus iš jų pa kraščių, tai reiškia, kad ir alba niečiai moka pas save komunis tauti, ką jau bekalbėti apie Ki nią. Žiūrėk, ir lenkai vis savi stovesni darosi. Ateis eilė ir kitiems.

Man buvo ir yra labai idomu sekti ginklų pažangą ir šau dybos — balistikos tobulėjimą. Viena, kas yra neįprastai nuos tabu, tai ginklų nuostabus to bulėjimas ir jų labai greitas pa senimas.

Atominė bomba yra tikrai baisus dalykas, bet gal ir išga nymas, nes globalinio - visuo tinio karo atveju abi kariaujan čios pusės bus priverstos nau doti taktines atominės bom bas. Tai beveik yra laidas, kad globalinio karo nebepateis.

Kaip aksioma, t. y. neginčy tina tiesa yra, kad visos paslap tys išeina aikštėn ir kad visos išrastos mašinos iš pradžių es ti labai brangios ir tolydžio taip jos išbulvėja, suprantėja, atpinga, kad kiekvienas jau ga li ją įsigyti. Tas pats atsitiks ir su atominė bomba.

Bet kas įdomiausia ir maio niausai tai, kad kai atsirado šau tuvas, tai nuo amžių vedama tarp mažo ir silpno, bei stip ruolio milžino karių nelygia ko vą sulgino.

Atominė bomba nebe atski rus karius sulgino, bet dide les ir mažas armijas arba aiš kiau, mažutes ir dideles vals tybes.

Vis dėlto bijau užbaigti šį sa vo rašinį tikroizmą gražiomis paveikslų spalvomis. Yra daug pavoju, kad bolševikinė rusų imperija pamažu vis silpnės pir myn ir dais to taško, kad bet koks karas tikrai nebebus ima nomas, į tokį tašką, kaip kad ir mes pabaltiečiai 1940 buvom davaryti: arba stoti ir savižudiš ką — prieš šimteriopą priešą, kovą, arba pasiduoti. Taip mes ir padarėme ir net labai prastai pasidavėme, laiku neišvėžę auk so, ir devizų neišplukdę ir už sienį, su ginklais prikrautų lai vų, neišskridinę mūsų aviaci jos, pagaliau nepasitraukę su visa vyriausybe. Didžiausias pa vojus glūdi pačiuose ameriko nuose ir iš dalies mummyse, čiuos, nes nuo šitos valstybės žingsnių priklauso ir bolševikų likimas — ar jie bus sustabdy ti, ar ir patys amerikoniai už savo nedovanotą apsilėidimą sakyčiau beregiškumą ir gal dar teisingiau neprotingumą, pataps ir be karo pavirs bolše vikų imperijos dalimi.

Tas didysis pavojus praside da tavernoje, amerikoniškuose filmuose, „beisbole“, „rug-by“ ir kvailose televizijos progra mose.

Tas didysis pavojus ir yra ta me, kad toks gumą bekramtas amerikonas ir beveik nieko dau giau nežinaš kaip apie „beis bolą“, filmus, televizijas, kvai

Mosklo - Technikos naujienos

NAUJAS IŠVESTINIS ŽVĖRELIS

Išvestiniai augalai ir gyvu lia dabar ne naujiena. Žmogus gamtą pertvarko pagal savo norą ir sumanymus. Žmogus, remdamasis dirbtinės atrankos principu, yra išvedęs daug nau jų augalų ir gyvulių. Įvairios karvių, arklių, šunų ir kt. gy vulių veislės — tai žmogaus kū

rinys. Taip pat daugybė viso lių medžių, krūmų, gėlių veis lių taip pat yra žmogaus išves ta.

Paskutiniu laiku yra išvesta nauja kailinio gyvulio veislė. Naujas kailinis žvėrelis pava dintas Mura.

Mura turi gana neįprastą kailį. Jo spalva labai įvairi. Ji gali būti mėlyna, atlasiška juoda, safirinė, balta, auksinė, šinšilo arba ruda.

Žvėrelio kailis tankus, šere liai neilgi. Jie primena šermo nėlio kailį, tačiau nepalygina mai stipresni.

Drabužis iš muros kailio pui kiai laikosi. Mura turi dar vie ną ypatybę — po keturių me nesių amžiaus jos kailiukas jau yra tinkamas gamybai. Be to, kailis vienas bet kuo mo tu laiku.

Tačiau keisčiausia, kad šis žvėrelis „sukurtas“ visiškai neseniai. Vakarų Vokietijoje žvėrelių augintojas Z. Kring somas daugiamečio kryžmini mo būdu jį išvedė iš įvairių Aliaskos, Azijos, Afrikos ir Pietų Amerikos graužikų. Mu ros pirmtakų pavadinimus žvė relių augintojas laiko paslapyt je.

Naujo žvėrelio liemens il gis 25—30 centimetrų. Patelė per metus atveda 30—40 vai kū.

Paltui maždaug reikia 250-300 kailiukų.

ISTORIKŲ IR GEOGRAFŲ SUVAŽIAVIMAS VOKIETIJOJE

Rugsėjo 9 d. Goslare įvyko 16-kos krašto istorikų ir geo grafų suvažiavimas, kuriame buvo nutarta iki 1937 metų Vo kietijos sienas žymėti de jure ir de facto, o po to įvykusius pa sikeitimus — tik de facto.

LAISKAI REDAKCIJAI...

Atkelta iš 2-ro psl.

Liet. Kunigų Vienybės suvažia vimas nutaręs lietuvių vaikus mokyti maldų ne lietuviškai, o angliškai. „Nepr. Lietuvos“ rugsėjo 27 d. aš tai paneigiau, bet Stebėtojas pasikviečia Da lyvį talkon ir spalio 25 d. ma ne ir pagiria ir vėl nuplaka, me ta šešėlį mano atminčiai.

Tiesiai išryškinti neįėjau kokio trečio „Praeivio“, bet pa prašiau patį to suvažiavimo la bai stropų prezidiumo sekreto rių p. Vytautą Kamantą, auto ritetingai nušviesti šį reikalą, patikrinus suvažiavimo užra šus.

Čia, p. V. Kamantui leidus, cituoju ištraukas iš jo laiško: „Protokole niekur nėra, kad Jūs (kun. L. Jankus) būtumet teigęs apie kokį nors Lietuvių Kunigų Vienybės suvažiavimo nutarimą katekizmo reikalu... Jūsų atsakymas („Nepr. Lie tuvoje“), (Stebėtojas stebėjo, bet negirdėjo) labai tiksliai at pasakojo Jūsų žodžius, pasaiy tus JAV LB Tarybos sesijoje“.

P. Vyt. Kamantą pirmą kar tą savo amžiuje pamačiau Ta rybos suvažiavime, jis mane su žavėjo savo atida, kruopštumu ir darbštumu suvažiavimo eiga registruojant. Todėl jo užrašų tikslumas nėra abejotinas, jo teigimas turėtų užjaigti šis dis kusijas, kurios lietuvių išlai kymui neturi jokios vertės. Priešingai, jaunesnieji vien del to gali nuo mūsų kalbos nusl gręžti, jei mes, suėję ir LB augš čiausį rinktinį organą, JAV L. B. Tarybą, nebesuprantame vienas kito, nors visi lietuviš kai kalbame, augstus mokslus dar Lietuvoje ir lietuviška: dai gėme.

Aš ir vėl norėčiau pakartoti, kad esu įsitikinęs, jog tikyba turi būti mokoma ta kalba, ku rios tikintieji reikalauja o ne panaudojama svetimos kalbos brukimui ar savosios išlaiky mui. Tačiau vėl teigiu, kad ir Kunigų Vienybė ir lietuviai ku nigai nori, bet ne visada gali, ir tikybos srityje savo kalbos išlaikymo paisyti.

Is diskusijų rašto turiu pasi traukti dar ir dėl to, kad anoni mai nėra partneriai tikrai pa vardei, nors jie būtų ir geriau si mano draugai.

Kap. J. L-tas.

Kun. L. Jankus.

MONTREAL

LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠVENTĖS

minėjimas įvyks š. m. lapkričio mėn. 26 d.

11 val.

iškilmingos pamaldos, Aušros Vartų ir Šv. Kazimiero bažnyčiose.

5 val. p. p.

Aušros Vartų salėje minėjimo aktas.
Buv. Lietuvos krašto apsaugos ministerio
prof. gen. St. Dirmanto
paskaita.

Meningę programą atliks

sol. G. Čiapkuskienė.

Skautų Vyčių Tautinių Šokių Grupė,
vad. J. Piečiūčio,

Aušros Vartų Parapijos Choras,
ved. A. Ambrozaičio.

Įėjimas laisva auka, mokiniams ir vaikams — nemokamas.

Rengėjai.

LABAI SVARBU VISIEMS MONTREALIECIAMS ŽINOTI,

kad gruodžio 2 dieną, 7 val. vakaro bus minimos „Nepriklausoma Lietuva“ 20-ties metų sukaktuvės. Tai didelė mūsų lietuvių tautinio susipratimo ir savos tautos palaikymo įrodymas. Visi tą dieną skirkime šioms su kaktuvėms, kurios bus įdomios dar ir tuo, kad tą vakarą turėsime trumpą, bet įdomią akademią, su inž. J. Bulotos paskaita; koncertinę dalį, kurioje pasirodys op. sol. E. Kardelienė su savo mokiniais — N. Jau niūte ir D. Barteškaite ir jau nu smuikininku E. Knyštautu. Po to bus vakariėnė, kurią paruošė sutiko viena žymiausių šeiminių ir po to šokiai, grojant orkestrui. Iškilmingas įvykis Šv. Kazimiero parapijos svetainėje. Visi tautiečiai nuoširdžiai prašomi NL minėjime dalyvauti. Plačiau bus sekančiame NL nr-je.

SPAUDOS BENDROVĖS „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“

valdybas susirinkimas suaukimas šį ketvirtadienį, lapkričio 23 d., 8 val. vakaro NL redakcijoje.

LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS MONTREALYJE

Įvyks lapkričio 26 d. 5 val. p. p. AV salėje. Minėjimo pasakaitai pakviestas iš Čikagos buvęs Lietuvos Krš. aps. ministras gen. S. Dirmantas. Choras ir taut. šokių grupė. Montrealio lietuviškoji visuomenė maloniai prašoma minėti.

Dr. V. GIRIUNIENT

DANTŲ GYDYTOJA

3938 Rosemont Blvd.

RA 7-5552; namų RA 1-0656.

Dr. J. ŠEMOGAS

5441 Bannantyne, Verdun.

Pirmadienį ir ketvirtadienį

2-4; 7-9 p. m.

antradienį ir penktadienį

2-4 p. m.

trečiadienį

7-9 p. m.

šeštadienį 11-1 p. m.

PO 7-3175; namų DO 6-9582.

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. J. MALISKA

1396 St. Catherine St. W.

Siute 419, tel. UN 6-8235

Namų tel.: MU 1-2051.

Nosis, gerklės ir ausų

specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

VI 2-9958

Dr. E. Andrukaitis

956 SHARBROOKE E.

Tel.: LA 2-7236

Dr. V. PAVILANIS

3439 Beaconsfield,

N. D. G., Montreal.

HU 1-8437

Dr. A. O. JAUGELIENĖ

Dantų Gydytoja

1410 Guy St., 1 a. 11 kamb.

WE 2-6662; namų PO 8-8096

ADVOKATAS

STASYS DAUKSA, LL. D.

4 Notre Dame St. E.

Suite 901

UN 1-8933

ADVOKATAS

JOSEPH P. MILLER,

B. A., B. C. L.

Suite 205

168 Notre Dame St. E.

UN 6-2063 ir UN 6-2064

Resid.: 40 Lafleur

LaSalle DO 6-1570

NOTARAS

JUOZAS BERNOTAS

B. A., B. C. L.

215 St. James West,

7 augštas.

Tel.: AV 8-3115.

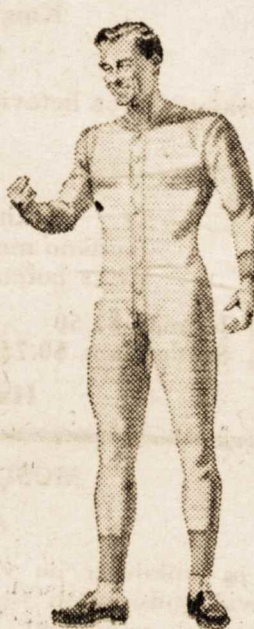
"95" APATINIAI

Apsimoka pirkti „95“ PENMANS, nes tai laikys daugiau metų, augščiausios rūšies apatiniai baltiniai išausti iš geriausio merino siūlų, garantuoja jums apsaugą ir šilumą. Beveik 90 metų patyrimo šiame darbe garantuoja jums, kad tai puikūs gaminiai. Išaušti, kad laikyti, nesavrū, kiek kartų prosysite Vyrams ir berniukams, pagamintų unijos kostiumų, marškinėlių ir kelnų.

GARSOS

nuo 1868 metų

95-FO-6

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS ŽINIOS

Kalėdosime: Tėv. J. Borevičius, LaSalle. Pirm. Champ lajn Blv. LaSalle Blv.; antradi. Lafleur, Monette, Bedard, Bourbonnais; treč. Stratynė ir Stirling; ketvirt. River Side. 33 Ave., 37 Ave., 39 Ave, 40 Ave; penkt. 43 Ave, 68 Ave. Tėv. St. Kulbis: Verdun. Go dijn, Brown, Manning, Moffat, Beatty, Osborn, Woodland ir Argyle gatvės.

Suaukoto parapijos reikala ms 239,20 dol. ir berniukų su tanoms apmokėti 123,31 dol.

Kviečiame visus į mūsų parapijos šaunią metinę vakariėnę, šį šeštadienį, lapkr. 25 d., 7 val. vak.

Bažnyčios dažymo bei remonto reikalams aukojo po 20 dol. Dr. J. Šemogas, A. Gaurys, J. Paunksnis; po 10 dol. A. Ptašinskas, K. Toliušis, A. Čerkasaitė, J. Jasekas, A. Šumijonas, J. Gaurys, J. Valenčiūnas, I. Sirevičius, A. Pranėvičius, L. Jurijonienė, A. Snapkauskas, J. Bulota, V. Gyvis; po 5 dol. P. Meškinis, A. Matulis, O. Nauckūnienė, V. Dalmiauskas, V. Žitkus ir A. Kalvaitis.

Sekmadienį, Lietuvos kariuomenės minėjimas. 11 val. iškilmingos pamaldos už žuvusius karius

Arch Realtes R'd.

Pr. Rudinskas, HU 1-2957

2415 Park Row East, N. D. G.

Sklypai, namai, prekybos ir pramonės įmonės. Premijos už naujų klientų nurodymą. Sąžiningas ir greitas patarnavimas.

Pr. Rudinskas, HU 1-2954.

Juozas Gražys

KAILIŲ SIUVEJAS

SIUVU PAGAL UŽSAKYMUS IR PARDUODU

GATAVUS KAILINIUS PALTUS, ŽAKETUS, STOLĖS.

Taisau ir remodeluoju senus

6396 BANNANTYNE, VERDUN.

Tel.: dienomis AV 8-2352

po 6 val. PO 7-6183.

Taupyk ir skolinkis

SAVO KREDITO KOOPERATYVE „LITAS“

Santaupos pilnai apdraustos. Paskolos lengvai ir greitai duodamos bet kokiam geram tikslui. Bankas veikia: Šiokia dienais 1451 Crawford Bridge Ave, Verdun — pirmadieniais nuo 10 iki 1 val., ir nuo 7 iki 8 val., trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 val. Sekmadieniais Aušros Vartų Parapijos salėje nuo 10 val. 30 min. iki 1 val.

Visais paskolų reikalais kreiptis pas Ved. padėjęją

Pr. Rudinską, tel. HU 1-2957.

Pirm. J. Bernotas, AV 8-3111. Ved. D. Jurkus PO 7-4280

TORONTO

PAVYKĖS PARENGIMAS

SLA ir „Vyčio“ bendras ba lius sutaukė apie 500 svečių. Prie šio parengimo pasisekino savo darbu daug prisidėjo pp. Rickevičienė, Dranseikienė, Si monaitytė ir Rickevičiūtė. Prie bufeto pasidarbavo pp. Paulio nis, Dovydaitis, Kriaučiūnas ir kt. Baliaus metu buvo pagerb ta SLA veikėja p. Indrehenė ir „Vyčio“ sportininkė, Kana dos meistrė p. Sabaliauskaitė.

NEPASTEBĖTA SUKAKTIS

Neseniai sukako K. Šapočki no 25 sportinės veiklos metai. Pradėjęs savo darbą Lietuvoje, Šiaulių „Gubernijos“ klube, tē sė jį ir Kanadoje, kur ilgą laiką visą Toronto sportinės veiklos našta vilko ant savo pečių. Su sidarius tinkamoms sąlygoms, jis įkūrė parapijinį „Aušros“ klubą ir buvo pirmuoju jo pir mininku. Jokia svarbesnė sportinė šventė be jo neapsieina. Švenčiame visokius giuntadienius, vardadienius, tačiau šio žymaus sporto darbuotojo su kaktis, kažkodėl, praėjo nepa stebėta.

SPORTO SRITIS

„Vyčio“ mergaitės savo pir mąsias rungtynes prieš St. He len's laimėjo 26:15, tačiau ant rąšias prieš St. Basil's pralai mėjo 23:37.

„Vyčio“ komandoje žaidė Cirvinskaitė, Jonynaitė, Ren kauskaitė, Supronaitė, Linke vičiūtė, Ražauskaitė, Kybartaitė, Vaičiūnaitė, Žolpytė, Bil kštytė, Kruminaitė ir Žekaitė.

PRANEŠIMAS

SOCIALDEMOKRATAMS

Šių metų, lapkričio 26 d., sekmadienį, 2 val. po pietų, L. Namuose yra šaukiamas Kana dos Lietuvių Socialdemokratų Toronto skyriaus narių susi rinkimas.

Nariams bus siunčiami pa kvietimai asmeniai, bet jeigu dėl antrąsų netikslumo, ar kitų priežasčių, kvietimas nepasieks visų narių, tai prašoma šiuo pranešimu pasinaudoti ir į susi rinkimą atvykti. Sekretorius.

ne tik savo srities specialis tas, bet ir savo žmogus, kuris daugiau padarys, negu bet ko kas, specialistas. Žiūrėkite jo skelbimą NL-je.

SAVI PAS SAVUS

Montrealiečiams lengva bus išsukti į St. Antoine g-vę iš At water. P. Aneliūnas, kaip ge ras mašinų specialistas, ne tik tai patarnaus gazolinu, bet ir nuoširdžiu patarimu ir reikalin ga techniška pagalba. Visada apsimoka užsukti pas savo tau tį, kuris visokiu atveju yra

S. ANELIŪNO

B.A BREWSTER

SERVICE STATION

3444 St. Antoine St. W.

Tel. WE 2-1726

Elektriniai, mechaniniai

taisymai.

Automatinės transmisijos.

Atidaryta 7 A. M. — 10 P. M.

Sekmadieniais 10 — 12 ir

1 — 10 P. M.

PARDUODAMAS

dupleksas Manning Ave.,

Verdun. 5 ir 4½ kambariai,

garažas. Naujas aliejinis šil dymas apatiniam augštui.

Naujos geležinės, ornamentinės geležies balkonų aptvaros ir tvorėlė. Visi kambariai naujai dažyti. Viršutinis augštas išnuomotas \$70 mėnesiui. Savi ninkas gali apsigyventi apatiniame augšte ar nuomoti už

\$ 55 mėnesiui.

Kaina \$ 19,500.

Tel. PO 6-7496

Mrs. B L A K E

europietė spėjėja

pasako praeitį, dabartį ir ateitį. Atsako į visus klausimus. Jei turite rūpesčių ar sergate — būtinai pasima tykite su ja. Ji nuoms sun kiąją našta nuo jūsų skau dancios širdies.

Atdara 9 a. m. iki 9 p. m.

3487 Notre Dame St. W.

Tel. WE 3-6011.

Aut. 36 stoja ties durimis.

TAISAU IR DAŽAU

lengvas mašinas.

Lietuviams nuolaida.

Skambinkite telef. DU 9-0571.

V. Sužinskas.

I. G. ELECTRIC R'd.

Elektros kontraktorius

IGNAS GURČINAS

889 — 56 Avenue

Lachine. Tel. ME 1-0882

JUNGTINIS VAKARAS

ruoštas SLA 236 kp. ir „Vy tis“ klubo ir įvykęs lapkr. 11 d., kaip visada sutaukė gau sios publikos į salę ir praėjo linksmoj nuotaijoj. Vakaro lo terija, kuri atnešė apie 120 dal. pelno, pavyko labiausiai dėka užsispyrusių pardavinėtojų po nių Dranseikienės ir Rickevi čienės, ir taip pat rėmėjų, p. Ka lūzų ir Margio dovanų.

Vakaro metu po J. Strazdo nuoširdaus žodžio visa salė su stojus, sudainavo „Ilgiausių metų“ p. O. Indrehenei, šven čiančiai 60 m. amžiaus sukaktį. SLA ponių rūpestiu jau buvo įteiktos vertingos dovanos.

Vytiečiai viešai atžymėjo savo narę, Kanados čempionę p. E. Sabaliauskaitę.

Vakarą pravedė St. Jokūbai tis, kuris nepaistamai kruta le tuviškos veiklos baruose, ir ten ka džiaugtis, kad jis nominuo jamas kandidatu iš Toron'o bū simuose SLA Pild. Tarybos rin kimuose į vicepirmininko pos tą. sp.

AR NEVERTA

PAGALVOTI?

Toronte šiuo metu vyksta vajus sukelti dideles pinigų su mas angliškų katalikiškų mo kyklų statybai ir išlaikymui, ku rioms Kanados valdžia ne daduodanti pakankamai lešų. Kiek teko girdėti, bažnytinė vyriausybė nustatė Prisklismo parapijai sukelti \$300,000 ir Šv. Jono Kr. parapijai \$45,000, kurie turėtų būti išrinkti per 3 metus. Parapijų ir katalikiškų organizacijų pareigūnai renka pasizadėjimus, pagal kuriuos, išipareigojęs mūsų tautietis tu rės mokėti sutartą duoklę kas savaitę.

Dažnas tautietis, būdamas geras katalikas, nedrįsta atsisa kyti ir pasirašo pasizadėjimą, bet jis nepasvarsto, ar ši di džulė rinkliava lietuviams yra naudinga ar ne?

Mūsų spaudoje apie šią ak ciją nebuvo rašyta ir atrodo niekas nenori šio klausimo vie šumon kelti ir visuomenė apie tai mažai ką nežino. Galima su prasti mūsų kunigų pastangas šias sumas iš parapijiečių išrink ti, nes kunigai, kaip Bažnyti nei vyriausybėi subordinuoti privalo savo vyriausybės klau syti.

Nors mes lietuviai esame 80 % katalikai, bet vis tik dėl šios akcijos verta pagalvoti.

Kai savo tautinėms ir lietuviškos mokykloms, ir net savo mokykloms, sunkiai surenkame keletą šimtinų, tai angliškoms mokykloms palai kyti rengiamas duoti šimtus tū kstančių?

Angliškos mokyklos niekuo met nepadės lietuviškumo pa laikyti, priešingai — jos lietuvių vaikus greičiau nutautins.

Kiekvienas lietuvis gali su prasti, kad įskolektavimas iš lietuvių didelių sumų angliš kiems tikslams remti, žymiai silpnina pastangas išlaikyti sa vo tautinės institucijas ir pačią lietuviybę. Lietuvis katalikas

DISTR. ESTATE BROKERS

177 Sherbrooke W. VI 2-8501

Pastatai — Žemė

Draudimas — Paskolos

Maisto krautuvė.

(Išskyrus alų ir šviežią mėsą).

Verdune, lietuviams gerai ži noma savo produktais ir pci nungumu. Inventorius \$9,000, o prekės \$4,000. Apyvarta sa vaiėje \$1,200. Parduodama už \$ 14,000.

P. Adamonis RA 2-2472.

K. GUDŽIONAS

MASSON FURS

Parduoda gatavus, siuva naujus, remodeliuoja ir tai so senus

kailinius paltus.

Vasarai saugus išlaikymas su apdraudimu.

3365 Masson St.,

Montreal.

Tel. RA 1-6005.